

İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın!
Yıl: 19 Sayı: 444

İŞÇİNİN SESİ

Gün, ortak vurma günüdür!
Kasım 1996

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN! KARKERAN HEMU WELATAN YEKBİN! BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN! KARKERAN HEMU WELATAN YEKBİN!

İşçinin Sesi şimdi İnternet'te!
Web Site adresimiz: http://members.aol.com/TKPIS

BUNLAR HAYALCİ DEĞİL, YALANCI VE HIRSIZDIRLAR

Çok övündükleri burjuva demokrasisi hırsız ve yalancılar yetiştirmektedir. Bugün, T.C. yöneticileri bunlara örnek olarak, baş sıraya geçmişlerdir. Soygunlarını hizmetmiş gibi sunmaya devam ediyorlar. İleri kapitalist ülkelerde, bu tür siyasetçilerin siyaset yaşamları söner. Bir daha kamuoyu önüne çıkamazlar. Böylece, "geri kalanları" iyi gösterme oyunu devam eder. İleri kapitalist ülkeler, hırsız, soyguncu yetiştirmeyi aralıksız sürdürüyor, bu yolda "paçavrası" çıkanı da, ahlak ve fazilet gösterileriyle sözde sorgulatıp, cezalandırıyor. ABD'de, İngiltere'de, Fransa'da yıldızları skandallarla söndürülmüş siyasetçiler bu türdendir. Ama Türkiye gibi ülkelerde bu tür oyunları sergileyecek zaman onlara kalmıyor. Biri bitmeden öteki çıkıyor. Ortalığa çıkmış davranışlar övünç kaynağı olu-yor. Ne diyelim, işleri ileri kapitalist ülkelerden daha zor!

Halklarına baskı yapan, yazar-çizer aydınlarını düşüncelerinden ötürü hapse tıkan; demokrasi ve özgürlüğü savunan devrimci gençleri, komünistleri yargısız infazlarla ortadan kaldıran, tutukladıklarını hapishanelerde işkencelerden geçiren-katleden T.C. devleti, şimdi Refahyol hükümeti ile nefes almaya çalışmaktadır. Yavuz hırsız, soyguncu Tansu ile 3. halife Osman ile Muaviye'yi özünde birleştirmiş Emevi Erbakan bileşkesinde kurulan hükümet yalancıların ve soyguncuların ortaklığıdır.

Bu şeriatçı-mafya karması hükümetle burjuvazinin irade ayrışması iyice görülüyor. Eylem birliğini yitirmişlikleri, sistemin çıkarlarının bütünlüğü içinde karar alamamaları son üç ay içinde saklayamayacakları şekilde sergileniyor. Burjuva devlet küçük felçler geçiriyor; devlet bütün olarak davranamıyor. Yönetememe krizi içinde kıvranıyor burjuvazi.

Ülkede, 100 liranın 80 lirasını (ya da toplam varlık birikiminin %80'ini) nüfusun % 20'si (12-13 milyon) kullanıyor da, 42-43 milyonluk halk çoğunluğu geriye kalan %20'yi paylaşmaya zorlanıyorsa, işsizlik dorukta ve açlık kapıyı çalmaktadır. Bu halk artık baştaki tek tek hırsız ve yalancı yöneticilerle ilgilenmek yerine; kendisini ezen, emek ve alınterini çalıp açlığa mahküm eden kapitalist burjuva düzenine ve bu düzeni "koruma, kollama ve sürdürme" görevini üstlenmiş zorba yönetime karşı mücadeleye yönelmiştir.

Yönelmiştir çünkü, "egemen sınıf eskisi gibi yönetemiyor. Halk eskisi gibi. yaşamak istemiyor. Ve de yüksek bir mücadele düzeyi vardır. Artık her yaptığını, herşeyi göze alarak yapıyor... *Türkiye'de devrimci durum vardır; Gazi türü olaylar süregen bir çizgi haline gelmektedir.*" (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi* s.443)

Yalancının mumu yatsıya kadar mı yanar?

Hayır. Mafya adına söylediği yalanlarla Tansu ve şeriat adına söylediği yalanlarla Erbakan'ın üç ay boyunca yaktıkları mumların, kendilerini eritinceye kadar süreceği açık gözüküyor. Kaddafi rüzgarına sarılan muhalefet partileri, bir Gensoru üfürüğü ile söndüreceklerini sandılar. Olmadı ve istikrarsız içinde kıvrananlar, halka, "bakın, hükümetimiz sağlamdır, yönetebiliyoruz" mesajı vermeye çalıştılar.

Neymiş? Kaddafi "Kürtleri eziyor, öldürüyorsunuz. Kürt halkı kaderini kendisi tayin etmelidir" demiş. Yalan mı? Bunları Kaddafi daha önce de söylememiş miydi? Bir gurup devlet adamı bu gezinin iyi olmayacağını söylediği halde, Erbakan'ın gitmesi irade birliğinden yoksun olduklarının açık kanıtından başka birşey değildir. "Kaddafi'in, 70 yıllık Türkiye Cumhuriyeti devletini islamiyetten uzaklaşmış ve yok sayan tavrı karşısında; neden Erbakan sustu ve Libya'yı terketmedi?" Niçin karşılık versin ve neden Libya'yı terketsin? Erbakan islamiyet konusunda Kaddafi'den farklı mı düşünüyor ki? Üstelik Erbakan orada T.C. başbakanı olarak değil, Kaddafi'nin kurmuş olduğu "Uluslarası İslam Halk Komutanlığı"nın bir üyesi olarak karşılanmıştır. T.C. Parlamentosu, Kaddafi'nin Türkiye Cumhuriyeti'ne hakaret ettiğini kabul ediyorduysa, Libya ile ilişkiyi kesmeli ve devleti Kaddafi'nin karşısında küçük düşüren Başbakanı ve hükümetini görevden almalıydı. Alamazdı, bütün hakaretleri de sineye çekerdi ve çekmiştir. Çünkü burjuvazinin dışa açılmış sermayesinin korunması ve kazanç sağlanması sözkonusudur.

ABD emperyalizminin uyguladığı politikalar (Libya özelinde amargo) dışında Türkiye'nin siyaset koyması, tekelci sermayenin işine yaramadığı için bu kadar yaygara koparıldı. Erbakan ise, bu gezileri ile ne kadar 'muzaffer Romalı komutan'' havasıyla dolaşsa, yararlı çıkmadığını görüyor. Bu gezilerin, neticesinde, müslüman ülkelerden yaratacağı para kaynakları, yapacağı anlaşmalarla, burjuvaziyi rahatlatacağı yönünde verdiği güvenceler boşa çıktı. Hem tekelci burjuvaziye yaranamadı, hem de halkın karşısında daha zayıf konuma düştü.

Varlığı ile yokluğu anlaşılamıyan, laik olduklarını söyleyen orta sağ ve orta sol muhalefet partileri, Libya gezisi ile büyük koz yakaladıklarını düşündüler. Düşürmeyi beceremeyince, hedefleri bütçe oylamasına kaldı. Ama Erbakan son Refah kongresinde sistemin merkez sağda -DYP'yi erittiğini de söyleyerek- en büyük partisi olduğunu ilan etmedi mi? Yüce divandan kurtardığı Çiller'le seçim işbirliğine gidebiliriz, diye yerini sağlamlaştırmaya çalışıyor. Tansu Çiller'in Din Şurası Toplantısına katılışı ve oradaki konuşmasında: "Siyaset dinin hizmetindedir" demesi boşuna değil. Kendisini şeriatın hizmetine verdiğini duyurduğuna göre, Refah'ın tabanına şirin görünme ve Mücahit Tansu imajını iyice pekiştirmeyi amaçlamıştır.

Sorunları büyüyor

Şeriatçı-mafya karması hükümetin 1997-Denk Bütçe mavalı, ortak yalancılığın son büyük aşaması. Erbakan, IMF heyetinin ülkede bulunduğu bir sırada; 1997 yılı bütçesinin, 50 yıldan beri ilk kez denk devlet bütçesi olarak TBMM'ye sunulacağı müjdesi verdi. Heyet "buna sadece gülünür" dedi. Solculuktan hiç hazetmediği için bu hükümete hoşgörüyle bakmaya hazır olduğunu yazan Ege Cansen bile *Hürriyet*'teki köşesinde şunları söylüyor: "Gelir gider kavramları ile ödeme ve tahsilat ayrı şeylerdir. Varlık satıp parasını tahsil etmek veya tahvil satıp ödünç para toplamak gelir yaratmak değildir. Borç ödemek de gider değildir. Nakit dengesiyle, gelir-gider dengesi ayrı şeylerdir...Yüklü bir özelleştirme beklentisini 'tahsilat' değil de 'gelir' diye sunup, 'işte yıllarca yapılamıyanı yaptık, bütçeyi denkledik' demek ayıptır." 6,2 katrilyonluk bütçenin, %40'ı demek olan ortalama 2,4 katrilyonluk açığı vardır.

Şeriatçı-mafya karması hükümet onca hırsızlık ve düzenbazlığına rağmen, posası çıkmadığından, "allahtan bize, bizden size" teraneleri ile halkı daha fazla oyalayabileceğinden değil, alternatif çıkaramadıklarından bir süre daha "işbaşındadır". Bununla idare etme açmazında olduklarını çok iyi görüyorlar. Refahyol, Türkiye burjuvazisinin birlikte hareket iradesinden yoksunluğunun en açık ifadesidir. Bir alternatif yaratabildiklerini düşündükleri noktada bu hükümet kenara çekilecektir. Ama deneyimli Türkiye işçi ve emekçi halkı bu şansı onlara vermeyecektir.

Önümüzdeki günler, burjuvazinin kendi içindeki kesimsel çıkar kavgaları daha da artacaktır.

Umut Gazioğlu

Derde Deva Olmalıyız

Düzenli ilişkilerin, düzenli iletişimin (sözlü, yazılı), disiplinli çalışmanın nelerin üstesinden geleceğini, bizlerden daha, hem de çok daha iyi bilen, yaşayan insanlarsınız.

Yaşam, bazen doğru bildiğimizi, yıllar önce doğru olarak hayata geçirdiğimiz bir çok olayı (teorik-pratik) sanki yanlışmış gibi önümüze koyuyor. Tabii bu büyük çoğunluğu ile yanlış olduğundan değil, o günün şartlarına uymadığından oluyor. O anda hemen somut duruma uygun davranamazsan tıkanmalarla karşılaşıyorsun. Bazen de, -kişilerin iyi niyetinden bağımsız- öznel durumlardan kaynaklanan aksamalara varan sorunlar yumağının içinde yuvarlanıp duruyoruz.

Sıkıntılı dönemlerde en önemli olay, düzenli iletişime daha çok ağırlık vermek, "korsan yayın"ların önünü kesmek, çalışmalarımıza sekte vurulmasına engel olmaktır. Ve yine bu zor dönemlerde mümkün olduğunca merkezi otoritenin direktiflerini, yerel birimler hemen almalıdırlar. Görüşmelerin sıklaştırılması, yayınların düzenli akışının sağlanması, genelgelerin birimlere ulaştırılması vb. yoluyla güven pekiştirilir, kaos ortamından çıkılır. Bu yol, merkez organın tabiri ile çit üstünde duranları atlatmaya büyük ölçüde yardımcı olur. Onun ötesinde çitin üzerinde duranların, burada fazla 'pineklememeleri', bir an önce bir tarafa atlamaları için yöntemler bulmak, örgüt çalışmasının önünü açacaktır.

R. Yürükoğlu yoldaşın *Örgüt ve Örgütçü* kitabını yoldaşlarımızın yeniden gözden geçirmeleri gerektiği bir dönemdeyiz. Kişilerin yapıları, aktivitileri, yaratıcılıkları, planlı çalışma alışkanlıkları, coşkuları, moralleri görev verirken dikkate alınmalıdır. Yeni örgüt birimlerinde insanlara güven duyulmalıdır. Herkesin siyasal yaşama, örgütsel sorumluluğa hangi düzeylerde başladığı, örgütlü mücadele içinde insanların deneyimlerinin ve bilgilerinin arttığı dikkate alınmalıdır. Hiçbirimiz, örgütlü yaşama başladığımız konumumuzla aynı konumda değiliz.

9.Kongre kararları, ülkenin nereye gideceğini, örgütün hangi sıkıntılardan geçeceğini, kadroların bu değişime hangi noktada uyacaklarını, hangi konularda direneceklerini işledi. Ve bu konular, 9.Kongre'yi takiben eden zamanda sürekli gündem maddemizi oluşturdu. Buna rağmen birçok sıkıntı yaşadık. Ülkedeki yüksek düzeydeki kavga ortamının örgütsel yansımaları da bir o kadar gerçektir.

Şuna inancım sonsuz: Ülkenin gidişatına uygun gerek dil, gerek politika üretim merkezlerimiz emin ellerde. 1978 devrimci durum döneminde tersi durum vardı. Parti merkezi oportünizmin batağına saplanmıştı. Sonucunu hepimiz biliyoruz. Ama bugün şanslıyız.

Bu satırlara kısaca sığdırmaya çalıştığım -karşılıklı görüşme ile kimi basitçe çözülebilecek- sorunları aşmak, tartışma gereği duydum. Varolan temel aksamaların çok acil giderilmesi, yetişemediğimiz noktalarda yardımcı olunarak ama mutlaka çözümlenmesi, partimizin ve ülkemizin yarınları açısından son derece önemlidir. Ülkede örgütlü önderliğe ihtiyaç var. Bizler o ihtiyaca ilaç olmak zorundayız.

Y. Ağaçlı, Karadeniz

Sorumluluğumuz artmıştır

Ülkemizde devrimci durum var diyoruz. Bu durum nesnel olanaklarla beraber tehlikeleri de beraberinde getirmiştir. Ya devrim, ya karşı devrim. Ortası çürümedir.

Bugün öznel etmenin rolü ve önemi artmıştır. Yapmamız gereken çok iş var. Gazi ayaklanmasının ortaya koyduğu gerçekler, tüm kadroları ve örgütleri yeniden yapılanmaya itmiştir.

Gün değişen koşullara uygun yeni taktiğin görev ve sorumluluğunu örgütlere özümsetme günüdür. Kolay değil, bir mücadele biçiminden başka bir mücadele biçimine kısa sürede adapte olmak. Ama şunu da biliyoruz ki, komünistler zoru başarmak için yola çıkmışlardır. Hangi 'kolay olmayan' sorunla karşılaşırsak karşılaşalım, başarmak zorundayız. Hem sınıfın içinde olmalıyız, hem de yol gösterici olmalıyız.

Bu temelde legal vitrinimize de çok dikkat etmeliyiz. Geçtiğimiz günlerde katıldığımız milyonlarca insanın bulunduğu etkinliklerde yaşadığımız eksiklikler bir an önce giderilmelidir. Bu tür eylemlerde legal yayın organımızı temsil eden pankartımız mutlaka olmalıdır.

Etkinlikler süresince, bölgeler arası koordinasyon ve görev dağılımı yetersizdi. Orada geçirdiğimiz süre içinde yapılan etkinliklerin zamanlarını bizlerin önceden öğrenmesi gerekir. Yoksa beraberimizde getirdiğimiz bir sürü insanı da bilinmezliklerin içine atıyoruz. Güvenlik ve koordinasyon açısından konaklama yerlerimiz merkezi bir yerde olması gerekirken, iki ayrı yerde, 1km.mesafe ile kalmamız örgütlenmemizdeki bir zaafımızdı. Sabah kalkış, yemek yememiz, akşam yatış, vb. bunların hepsinin bir zamanlama halinde olması, oranın bir eğitim okulu gibi kullanılması gerekirdi. Ama ortamın kendiliğindencilik havasına biz de kendimizi kaptırmış gibiydik. Kısacası, etkinlikler süresince orada yeralan birimler, panayır havasında değil, merkezi bir disiplin içinde planlı, programlı bir 24 saatin kendilerini beklediğini bilmeli, çalışmalara daha özverili katılmalıdır.

Evet, önümüzdeki dönem böyle etkinliklerin de çok daha 'hararetli' geçeceği dönemdir. Bizim bunlara hazırlıklı olmamız gerekir. Kadrolar her yönü ile yeni döneme hazırlanmalıdır. Çünkü sonucu kadrolar belirleyecektir. Kavgaya gireceğiz, hem de birbirimize sarılarak, kenetlenerek, yaralarımızı sararak yine kavgaya gireceğiz. Kararlıyız, başaracağız. İdeolojimiz bunu hak etmektedir.

E. Yılmaz, Karadeniz

NEJAT YOLDAŞ MÜCADELEMİZDE BİZİMLE

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi ve Merkez Yürütme Bürosu üyesi Nejat (Kazım) yoldaşımızı 17 Kasım 1994 günü yitirdik. Yoldaş, yalnızca bedenen aramızdan ayrıldı. Komünizm davasına adadığı yaşamıyla, bu yolda verdiği mücadeleyle her zaman bizimledir.

Yoldaş, T.İ.P.'de aktif olarak siyasi çalışmalarına başladı. Anadolu'nun pek çok yerinde örgütlenme çalışmalarından sonra, yerinin TKP olduğuna karar verdi. Devrim ve komünizm için ömrünün sonuna kadar bu safta savaşımını sürdürdü.

Pek çok komünist gibi O da badireli anlar yaşamıştı. 12 Martlı günlerde ihtisas yaptığı hastanede yaşlı bir görevli "Nejat Bey burada çalışıyordu. O'nu kelepçeleyip götürürlerken biz alkışlarla uğurlamıştık" diye anlatıyordu

Türkiye'de işçi sağlığı, iş sağlığı denince akla gelen ilk isim Nejat Yoldaş'tır. 1989'da engin bilgi ve deneyimiyle, büyük özverilerle, 50 işçi ile İşçi Sağlığı Derneği'ni (İSD) kurdu. Dernek çalışmalarında yediden yetmişe, işçisinden aydınına, inancından ödün vermeden, kırmadan, kırılmadan, hoşgörü ve sevgi ile uğraştı, emek verdi. Türkiye işçi sınıfı, senin bu alandaki emeğinin ürünlerini gelecekte görecek. İşçi sağlığı alanındaki kazanımlarımız senin adınla özdeşleşecektir.

Yoldaşımızın bir diğer özelliği müziğe olan ilgisi ve yeteneği idi. Sazlı-sözlü muhabbetlerde o gür ve hoş sesiyle söylediği türküler hala kulaklarımızdadır.

Nejat Yoldaş, komünizm davasındaki savaşımıyla, komünist önderlikteki sınırsız sevgisiyle, olgunluğu, babacanlı ve çevresine neşe saçan nüktedanlığıyla hepimizin gönlünde taht kurmuştur. O'nu tanıyıp sevmemek mümkün değil.

Uzun süren hasta döneminde bile yılmadı. Rahatsızlığının en yoğun döneminde bile çevresine neşe ve moral verirdi. Kendine has üslubuyla anlattığı fıkralarla bizleri gülmekten kırıp geçirirdi. "Parti çalışmalarının iyi gitmesi acılarımı dindiren, unutturan tek şeydir" derdi.

Dr. Nejat (Kazım) Yoldaş, yaşamının anlamını dünya ve Türkiye işçi sınıfı hareketinin güzel ve haklı günlere olan özlem ve mücadelesiyle bütünleştirmiş bir militan aydındı. Tüm yaşamı bu uğurda mücadelelerle doludur. Ne güzel bir onurdur komünist için, yaşamı boyunca ikrarından dönmemek. Daima bizimlesin yoldaş.

Nazım Çelik

TÜZÜK PARTİNİN ANAYASASIDIR

ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİ KÜLTÜRÜNÜ İYİ ÖZÜMSEMİŞ PARTİ HER ZORLUĞU AŞAR

"Eleştiri-özeleştiri her durumda, geniş bir şekilde kullanılması gereken bir yöntemdir. Hem yanlışlardan kaçınmanın, hem de demokratikliğin yoludur."

Ali Dikmen

Parti tüzüğününün maddeleri merkez organda işlenmeye başladığından beri, tüzük terbiyesi geriye kaymış birimlerimizde yavaş yavaş oturmaya başladı. Niyetli komünistler, çalışmalarının pusulası olan tüzüğü çalışmalarında yaşamaya geçirmeye başladılar. Bu durum da, partimizde kişisel didişmelerin, keyfi uygulamaların önüne geçecek, kollektif disiplin ve hukuku sağlayacak, sonuçta partimizi keyfiyetten uzak, güvenilir sınıf partisi yapacaktır.

Fakat ne yazık ki, her merkez organda defalarca belirtildiği halde, gerek özümseme çalışmalarının sonucunda olsun, gerekse tartışmaların sonucunda olsun, ortaya çıkan düşünceler yazı haline getirilip Merkez Organ'da tüm yoldaşlara mal edilmemiştir. Bu konuyla ilgili yoğun çalışma olmasına rağmen, yoldaşlar bunları Merkez Organ'a göndermemişlerdir. Merkez Organ'a ulaşmış değerlendirme, yazı daha kollektif bir anlama dönüşür. Lenin, "sözlü belgelere güvenenler aptallardır, komünistler yazılı belgelere güvenir" diyor. O zaman yoldaşlarımızı bir kez daha ciddi olarak uyarıyoruz. Tüzüğün yaşama geçmesi için gayret sarfet, doğan tıkanıklıkları ya da olumlu örnekleri tüm partililerin yararlanması için Merkez Organ'a gönder.

Tüzükle ilgili bu yazımızda, parti çalışmalarında karşımıza çıkan, ayrıca mücadelemiz boyunca değişik şekilde karşılaşacağımız eleştiri-özeleştiri anlayışı üzerinde duracağız.

Tüzüğümüzün 10.sayfasında eleştiri-özeleştiri ile ilgili şunlar yazıyor:

> "Eleştiri-özeleştiri her durumda, geniş bir şekilde kullanılması gereken bir yöntemdir. Hem yanlışlardan kaçınmanın, hem de demokratikliğin yoludur." (*TKP Tüzüğü*, sayfa. 10)

Düşüp- kalkmadan yürümeyi öğrenen çocuk yoktur. Kimse "düşmez-kalkmaz allah!" da değildir. İyi komünistler olarak yola çıktık ama biz de çeşitli hatalar yapabiliriz, aynen yürümeyi öğrenen çocuk gibi. İşte eleştiri-özeleştiri silahı bizi bu durumlarda doğruya yöneltecektir. Bu silah doğru kullanıldığında, partiyi düşmanlardan ve zayıflıklardan korurur.

Eleştiri, yapılan yanlışlara, hatalara karşı bunların düzeltilmesi için harcanan bir emektir. Özeleştiri ise yapılan yanlış ve hatalara karşı yapılan eleştiriye doyurucu yanıtlar verebilmektir.

Gerek tek tek kişiler gerek organlar ya da kurumları eleştirmek önce bir birikime, dikkatli bir gözlemeye en önemlisi de samimiyete dayanır. Her eleştirinin, her iki tarafın bilgisini, samimiyetini açığa çıkaran ikili bir işlevi vardır. Eleştirinin doğru bir işlev yapabilmesi için mutlaka doğru bilgi, sabırlı bir gözlemden geçmesi gereklidir. Böyle bir yaklaşım, her alanda komünisti geliştirir ve sonuçta parti kazançlı çıkar. Kimseye de haksızlık yapmamış oluruz.

Doğru eleştiri-doğru özeleştiri

Her eleştiri, gelişmeye hizmet etmez. Eleştiri geliştirmeye yönelik yapıldığı zaman "olumlu, yapıcı eleştiri" olur. Gelişmeye hizmet etmeyen eleştiriye, "yıkıcı eleştiri" deriz. Bilgi dikkatli gözlem altına alınmadan, bozuk bir niyetle yapıldığı zaman, eleştirinin tek hedefi vardır, yıkmak. Tabii ki, geliştirmek istediğimiz eleştiri, "olumlu, yapıcı eleştiri"dir.

Partimizin tarihinin de açıkca kanıtladığı gibi, olumlu, yapıcı eleştiri ve özeleştiri mekanizması, -zaman, zaman birimlerde geri kaymalar olsa da- parti merkezinde ve bütününde hep işletilmiştir. Partimiz bu özelliği ile sorunları aşabilme, doğruları yakalıyabilme ve ileriye dönük atılımlar sağlayabilme yeteneği edinmiştir. Kişi temelinde de, olumlu eleştiri, partiyi güçlendirmek, komünisti geliştirmek amacıyla atbaşı gitmiştir.

Ama bugün partimizin bazı alanlarına baktığımızda doğru işlemeyen eleştirinin varlığını görüyoruz. Ve bunun tehlikeli birşey olduğunu da bildiğimizden tüm gücümüzle üzerine gidiyoruz. Herkesin bıçakları çok keskin, herkes birbirini eleştirirken elleri tetikte bekliyor. Ama herkes ellerini tetiğe götürmeden önce bir kendisine bakmalıdır.

Alacağımız kıstas, o yoldaşın, bu yoldaşın yaptığı davranış, verdiği emek olmamalıdır. O yüce amacımız doğrultusunda sen bütün gücünü koyuyor musun? Bakacağın nokta burasıdır. Bu temelde önce kılıcını kendi yanlışlarına çekmen gerekir. Yani, yoldaşını eleştirmeden önce kendine bir özeleştiri ver, kendini bir sınava sok. İçerden nasıl bir ses gelecek, bakalım? Birçok komüniste, içerden gelen ses, "adam olman için bir fırın ekmek yemen gerek" olacaktır. Alınmayalım, işin gerçeği budur. Diyebilmelisin ki, "kim ne kadar yanlış yaparsa yapsın, ben doğru yapacağım, o doğrultuda kendimi de eğiteceğim yoldaşlarımı da eğiteceğim." Düzeyimizi yükseltmek için ne kadar zaman ayırıyoruz? Konuşmaya geldi mi, zaman buluyoruz, ama tek birşey okumaya geldi mi zaman bulamıyoruz. Olmaz böyle!

Bu özeleştiri işini tamamladıktan sonra, bıçağını çekip saldırdığın yoldaşa bakacaksın.

Eğer temel bir takım hatalar söz konusuysa durum başkadır. Ama baktın, o da bu kavgada payı olsun diye çabalıyor, o zaman onu sistematik olarak eleştireceksin, bundan o da, parti de yararlı çıksın.

Sonuçta ne oluyor? Doğru bilgi ve gözleme dayanmayan ağız dolusu boş sözle yapılan saldırı -buna eleştiri demek biraz zor oluyor- olmadık yerde toz duman çıkarıyor, daha emeklerini vermeye devam edecek bir çok yoldaşın enerjisini kesiyor. Tabii ki, böyle eleştiri sahibi kendini de hemen açık ediyor. Haset eleştiri sahiplerinin partide uzun süre duramayacağını partimizin tarihi kanıtlamıştır.

Eleştirinin getiriliş biçiminde söylediklerimize bir örnek verelim: İşsiz yoldaşlarımız var. Bu yoldaşların tabii ki işe girmeleri gerekir. Ama bir bakıyorsunuz, sekreter yoldaşları bu durumu düzeltmedikleri için müthiş kırıcı bir şekilde eleştiriyor. "Tembel" diyor, hatta işi ileri götürerek, "senin inancından şüphe duyuyorum" diyor. Böyle davranılırsa yapıcı eleştiri yapılmamış olur. Oysa yoldaşların bilinçlerini ilerletmeye yönelik bir çalışma yaparak düzgün bir eleştiri getirse sorunun kalmayacağından eminiz.

Her yoldaşın "olumlu, yapıcı eleştiri"yi iyi kullanması gerekir. Yapılan eleştirileri dikkatli bir şekilde dinleyip, hata yapmamak için gerekli dersleri çıkararak davranan, kendisi de, temsil ettiği organ da kazançlı çıkan kişidir. Özeleştiri, özün dara çekilmesidir. Özeleştiri, kendini sınıfa adamış kişinin aynasıdır. Kendisine yöneltilen eleştirileri kibirlenmeden, kızmadan dinleyebilmek, bunları düzeltmeye çalışmak zor iştir. Ama partinin çıkarları için, kapitalizm altında büyüyen "kendimizin" yanlışlarından arınmalıyız. Bunun için hem kendimizi sürekli dara çekmeliyiz, hem de kendimizin farkedemediği ama yoldaşlarımız tarafından farkedilen hatalarımızı düzeltmek için uğraşmalıyız.

Kapitalizmin hergün üzerimize sürdüğü pisliklerden ancak bu silahı doğru kullanarak arınabiliriz. Unutmayalım, bu tutum bilincimizden bir an bile geri kaydığı zaman burjuva ideolojisi o boşluğu doldurur ●

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 1 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N1 4AR ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kuruluna aittir. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

R. Yürükoğlu

DEVRİMCİ DURUM VE GÖREVLERİMİZ

Bu yazı, konuyla ilgili önemli eklemeler taşımasına karşın, *İşçinin Sesi*'nin 443. sayısında yayınlanan, "Türkiye Yol Ayrımına Yaklaşıyor" adlı yazımın büyük ölçüde bir yinelenmesi olacaktır. Konunun önemi ve bazı formülasyonların yoldaşlarımızın bilinçlerinde yer etmesi açısından böyle bir uygulamanın yararlı olacağını düşündük.

Lenin, bir ülkede devrimci durumun varlığını gösteren 3 belirti saymıştır:

1) Ezilen sınıfların, sıkıntı ve çilelerinin "olağan"ın üstüne çıkması sonucu, artık eskisi gibi yaşamak istememeleri,

2) Egemen sınıf içinde şu ya da bu biçimde kendini gösteren bir bunalımın varlığı, yönetici sınıfın siyasetinde bunalım,

3) Üstteki iki nedenden dolayı, olağan zamanlarda çilesine sessizce katlanan yığınların eyleminde göze batar bir yükselmenin ortaya çıkması. (cilt 21, ss. 213-17)

Bu göstergeler açısından bakıldığında bugün Türkiye'de devrimci durum vardır. Halkımızın çektiği sıkıntı ve çileler son derece ağırlaşmıştır. İşsizlik resmi verilere göre 7,5 milyon, gayri resmi verilere göre 15 milyondur. Yılda % 4,5'luk bir kalkınma hızıyla ancak 300.000 kişiye yeni iş yaratılabilmekte, oysa her yıl işgücüne 1,5 milyon kişi katılmaktadır. Dünya pazarında ucuz işgücü avantajının ortadan kalktığı tekstil, otomotiv gibi dallarda işverenin rekabet edebilmek için işgücü tasarruf eden teknolojileri getirmekte olduğu da hesaba katılırsa, işsizliğin yılda ortalama 2 milyon kadar artacağı söylenebilir. İşsizlik, pahalılık, açlık, bu üç canavarın beslediği toplumsal zeminde emekçi yığınların yıkımı hızlanmıştır. Ve halkımız, eskisi gibi yaşamak istemediğini her fırsatta ortaya koymaktadır. Egemen sınıf da eskisi gibi yönetememektedir, Cumhuriyet kurulduğundan beri yaşadığı en derin krizin içindedir. Bu iki öğe, Türkiye'de yüksek bir mücadele düzeyi yaratmaktadır.

Son birbuçuk yıldır devrimci durum olgunlaşıyor diyorduk, bugün devrimci durum var diyoruz. Ne değişti? O zamanlardan bu yana ne oldu da devrimci durum diyoruz? Böyle bir soru yanlış olur. Devrimci durum, trenin istasyona gelmesi, çalar saatin çalması, tiyatroda perdenin açılması gibi birşey değildir. Bir toplumsal oluşumdur, bir süreç, bir olgunlaşma, bir gidiştir. Bu nedenle, hele içinde yaşarken, başladığı noktaya belli bir gün, belli bir saat vermenin olanağı yoktur. Bugünkü devrimci durum ne zaman başladı? Belki Gazi olayları ile başladı, (ama onun da öncesi var: işçiler yürüdü, hükümeti devirdi), belki 1 Mayıs ile başladı. Ama bir süreç giderek olgunlaştı ve şanlı Ölüm Oruçları Zaferi'ne bağlandı. Tabii ki alt aşamalarında bir devrimci durumdur, daha ülke çapında krize çok zaman vardır. Ancak, bir devrimci durum yaşanmaktadır. Türkiye'de yaşananlar olağan değildir.

Türkiye'de mücadelenin eğrisine baktığımızda görülüyor ki, halkın tepkisi yüksek bir noktada kendisini dışa vuruyor, sonra bir gerileme oluyor. Bu iniş-çıkışlar doğaldır. Belli uzlaşmalar, belli nefes almalar, belli durulma dönemleri bu genel eğri içinde yaşanacaktır. Tüm devrim önceleri kardiyografı gibidir. Yükseliş, iniş binlercesiyle. Daha yakından bakılırsa belki onbinlerce, semtler düzeyinde bakılsa belki yüzbinlerce iniş-çıkış görülebilir. İleri gidiyor, geri geliyor. Bu git-gellerin her biri, emekçi yığınlarla egemen sınıfın birbirini yoklaması anlamını taşıyor. Ancak, tüm bu iniş-çıkışlar içinde eğri yükseliyor mu, aşağıya mı iniyor? Kendi içindeki iniş-çıkışları ile Türkiye'de eğri yükseliyor ve bu yükseklik giderek süregenleşiyor. *Bugün bize "Türkiye'de devrimci durum vardır" dedirten, Gazi türü olayların süregen bir çizgi haline gelmesidir.*

"Egemen sınıf eskisi gibi yönetemiyor" demek için daha neyi bekleyeceğiz? Cumhuriyet kurulduğundan beri yaşanan en derin krizin içindeyiz. Şu burjuva partilerinin durumuna bir bakın! Devlet ve egemen sınıf ses düzenini giderek yitiriyor. İrade ayrışması var, burjuvazi sistemin çıkarlarının bütünlüğü içinde karar alamıyor.Devlet aygıtında küçük küçük felçler var, devlet bir bütün olarak davranamıyor. Yönetememe krizi denen şey budur.

Şunu da eklemek gerekir: Burjuvazinin ideolojik bütünlüğü de parçalanmıştır: İslamcı ideoloji, burjuvazi içindeki çelişki ve ayrışmalara bir de ideolojik boyut eklemiştir.

Halkın eskisi gibi yaşamak istemediği de çok açıktır. Artık her yaptığını, herşeyi göze alarak yapıyor. Eylemleri de imza toplama vb değil, semti işgal etme, barikatlar kurma... Tabii bu daha ilerleyecek, daha gelişecektir.

Açlık grevlerinin yarattığı basıncı herhalde herkes doğru değerlendirmiştir. "Teröristler" kendilerini öldürüyorlar diye Türkiye gibi bir ülkenin acımasız burjuvazisi geri adım atmaz. Bu iğrenç Şevket Kazan ilkin hiç umursamadı, sonra kuyruğunu bacaklarının arasına aldı uzlaşma yaptı, sonra da "devlet uzlaşmaz" dedi. Nasıl uzlaşmadı, el yazısı ile metin imzalandı. Bunu yaptıran nedir? Bunu yaptıran Avrupa'nın "demokrasi baskısı" değildir. Toplumda çok büyük bir basınç çıktı. Devrimci hareketimiz geçmişte de açlık grevleri yapmıştı. Gericilik döneminde, durağan dönemlerde yapılan açlık grevleri gazetelerde şu kadarcık yer tuttu mu? Şimdi böyle olmadı. Bu nesnel bir durum. Bu ortam başka türlü yorumlanırsa, 1978'lerde biz devrimci durum var derken, partimizin menşevik kanadının bize, "devrimci durum değil, örgütlü harekettir" dediği duruma düşülür. Şevket Kazan da aynı şeyi söylüyor: "Bayrampaşa'da karar veriliyor, 11 cezaevinde açlık grevi yapılıyor" diyor. Açlık grevi örgütlü karardır, doğru, ama yarattığı o büyük basınç nereden geliyor? O yoktu dün. Ortamı yoksa bu basıncı hiçbir örgüt yaratamaz.

Türkiye'de devrimci durumun varlığını değerlendirirken, Kürt halkının uzun yıllardır yürüttüğü çetin mücadeleyi de dikkatle hesaba katmak gerekir. Kürt halkı devrimci durum değil, iç savaş yaşıyor. Gerici Türk devletine karşı sürdüğü ölüm-kalım kavgası, ekonomik, toplumsal ve siyasal sonuçlarıyla devletin iflasını hazırlayan, Türkiye'de devrimci durumu getiren en önemli etmenlerden birisidir.

Bu devrimci durum bir öncesinden daha şiddetli, daha derin geliyor diyorduk. Gerçekten de öyle, bu devrimci durum henüz çok alt aşamalarında ama bu haliyle bile bir öncesinden daha şiddetli. Türkiye'nin gittiği yön çok belirginleşti artık. Şiddet toplumsal yaşamın her yanında. Bu şiddete karşı ne yapacaksın? Mücadele edeceksen, bu şiddete karşı birşey koymak zorundasın. İşçi sınıfının ve emekçi halkın devrimci şiddetini koymak zorundasın.

Bu durumun, tarihsel-toplumsal-ekonomik olarak getirdiği büyük açmazlar var. O açmazları tartışmak bize nasip olur mu bilemiyorum, ama bu tarihsel-toplumsal-ekonomik bir açmazdır, biz olmasak bizden sonrakiler tartışmak durumunda olacaklardır. Türkiye'nin koşullarından gelen net bir olgu var, şiddet yoluyla devrim dışında bir olasılık yoktur. Öte yanda, Türkiye'nin ekonomik gelişmesi o noktadaki, işçi sınıfı iktidara gelsin, burjuvazinin çeşitli çevreleri ile uzlaşmadan, düzgün bir reform dönemi yaşatmasının bile olanağı olmayacaktır. Açmaz şuradadır: Kan dökülmesi kaçınılmaz

bir mücadele yürütmek zorunda bırakılıyorsun ama iktidara geldiğinde çökerttiğin kesimlerle şu ya da bu düzeyde bir uzlaşma sağlamadan ekonomiyi yürütüp geliştiremeyeceksin. Bu açmazı, sosyalizme yürüme görevini yüklenenler tartışacaklardır. Açmaz aşılmaz değildir, aşılmasının yolları vardır ama bu yolları saptayıp uygulayabilmek, devrimci hareketimizin o gün erişeceği olgunlukla bağlıdır.

İşçi sınıfı başı çekiyor

Türkiye'de yüksek bir mücadele düzeyi var. Karşılıklı şiddet kullanılan, ülkeyi ayağa kaldıran yığın mücadeleleri var. Ama değişik bir durum da var. Yoğun grev hareketleri yok. Bu devrimci duruma bir grev dalgası eşlik etmiyor.

Mücadele neden işyerlerinde yoğunlaşmıyor? Bu durumu açıklamak için üç neden sayılabilir:

1) Bugün Türkiye'de grev mücadelesinin yeterli yaygınlıkta olmayışının en önemli nedeni, müthiş bir işsizlikle beraber olmasıdır. Korkunç bir işsizlik, korkunç bir hayat pahalılığı, açlık var. O zaman fabrikasında susuyor adam, öfkesini, hıncını semtinde çıkarıyor.

2) Sendikalara da güveni yok, sendika yönetimlerinin çoğunluğunun düzenden yana olduğunu görüyor. O zaman kime güvensin de greve çıksın? İşyerlerinde, sendikalar dışında varolan başka bir örgütlenme de yok.

3) Bir de artık eski yumuşak yöntemler geçmiyor. Ne yapacaksan, çocuğunun mezarına çiçek koymak istesen, polisten dayak yemeyi göze almadan sokağa çıkamıyorsun. Ne yapacaksan şiddeti göze alacaksın. Yarın göreceğimiz grevler de alışılmış grevler gibi olmayacaktır.

Devrimci durumun bir grev dalgası eşliğinde gelmemesi, bazı devrimci kesimlerin, işçi sınıfının bu oluşumdaki rolünü küçümsemesine neden oluyor. Oysa bu en büyük yanılgı olur. Bu gençlik kimdir? Yoktan mı varolmuş? Anası yok, babası yok, sınıfı yok mu? Bugün eylemlerde gençliğin büyük bir yığın olarak yer aldığı doğrudur ama bu gençlik ezici çoğunluğuyla emekçi gençliktir. Halk sınıflarının çocuklarıdır. Yani işçi sınıfının çocukları, anası ile, babası ile mücadele ediyor. Zaten yanı başında da anasını, babasını görüyoruz.

"Varoşlar" deniyor, varoşlar kimlerdir? İşçi sınıfı kime denir? Bugün 30 milyonluk kitlesiyle işçi sınıfı ülkenin en büyük sınıfıdır. Varoşlarda yaşayan halk, ezici çoğunluğuyla işçilerdir. Ve "memur" statüsü içinde tutulan ama memur değil işçi olanlardır. Bir de, daha az sayıda olmak üzere proleterleşme süreci içindeki küçük esnaflardır. Demek ki, bugün de mücadele eden işçi sınıfıdır, başı çeken işçi sınıfıdır.

Bu devrimci durumun özelliği budur: Grevlerle gelmedi. Daha şiddetli hareketlerle ve işyerlerinin dışında, ama yine işçi sınıfıyla geldi.

Faşizm tehlikesi de artıyor

Devrimci durum ortamı faşizm tehlikesini de yeniden öne getiriyor. Türkiye'nin değişmez ikilemi olan "devrim/karşı devrim ikilemi" yeniden güncelleşiyor. (Bu kez faşizmin geliş biçiminin 3 olasılığı var: Ordu eliyle, faşist parti eliyle ya da islamcı siyasal ideoloji eliyle gelebilir.) Bu şeriatçı-mafya karması hükümetin olduysa bir yararı olmuştur: Devrimci hareketin bazı kesimlerinde, "islamcılar da bu düzene karşı mücadele ediyorlar" yollu bir sempati var idiyse, onu yok edecektir. Şeriatçının bu emperyalist-güdümlü kapitalist düzenle bir sorunu yoktur. Tersine, halkımızın 1000 yıllık azılı düşmanı şimdi kapitalist olarak karşımıza geliyor. Şeriatçı güçler, yaklaşan faşizmin de en olası uygulayıcılarıdır.

"Devrimci Durum her alanda yenilik ister"

Yığın hareketliliği ve ülke çapında kriz

Lenin, devrimci durumun yazımızın başına aldığımız klasik tanımını verdikten sonra iki nokta üzerinde daha durdu:

1) Tanımın 3. maddesi olan "yığınların hareketliliği" konusunun nasıl anlaşılması gerektiği,

2) Ülke çapında kriz.

1) Devrimci durum, devrim durumu değildir, yığın hareketliliği ancak bir önceki döneme oranla yükselmiştir. Yığın hareketliliği devrimci durumun nesnel bir göstergesidir ama kendisi de öznel koşullarla sıkı sıkıya bağlıdır. Bu demektir ki, devrimci durumda da, yığınlar, devrimci bir öncüden yoksun iseler, dağınık ve aciz kalabilirler. (c.21, s.257-58)

Bu nedenle devrimci durumda can alıcı görev, yığın çıkışlarını beklemek değil, hoşnutsuzluğun en ufak belirtisine bile içten destek vererek yığın çıkışlarını geliştirmektir. (c.23, s.211-12; c.21, s.398-99) Yani devrimci durum, kendiliğinden yığın hareketliliği çok yüksek olmasa bile, devrimci propaganda-ajitasyon ve eylem yaparak, yığınları devrimci mücadele içinde eğitmeye elverişli bir ortamdır, o kadar.

2) Bu süreç içinde öznel öğe de gelişir ve ülke çapında krize varılır. Ülke çapında kriz, gelişkin bir öznel öğeyi içinde barındıran olgunlaşmış devrimci durumdur. Devrim, eylem olarak ancak bu aşamada gündeme gelir. Lenin bu gerçeği vurgulamak için "Sol Komünizm"de devrimin temel yasasını tanımlar: "Ulus çapında bunalım olmadan devrim olanaksızdır." (c.31, s.85)

Bu üç koşulun (yığınlar eskisi gibi yönetilmek istemiyor, egemen sınıf eskisi gibi yönetemiyor, ve yüksek bir yığın bir hareketliliği) içine güçlü bir örgütlenmeyi koyduğunuz zaman devrimci durum bir üst düzeye çıkmış olur ki, ona ülke çapında kriz denir. Devrimci durumun üst aşamadır. Artık devrim ya da karşı devrimin birinin ötekini yok edeceği noktadır.

Aynı fikri Lenin daha 1914'de dile getirmiştir:

> "(...) Her devrimci durum devrime yol açmaz. Devrim ancak üstte değindiğimiz nesnel değişimlere (devrimci durumun üç belirtisinden söz ediyor - RY) öznel bir değişikliğin, yani, devrimci sınıfın, hiçbir zaman, hatta bunalım döneminde bile yere çalınmazsa 'düşmeyen' eski hükümeti kırıp atacak (ya da yerinden fırlatacak) güçte devrimci yığın eylemi koyma yeteneğinin eşlik ettiği bir durumdan çıkar." (c.21, s.214)

İşte devrimci durumda komünistlerin görevi bu öznel öğeyi hazırlamaktır. Bu görevi Lenin şöyle anlatıyor:

> "Devrimci durumun varlığını yığınlara duyurmak, açınımını ve derinliğini açıklamak, bilincini, devrimci kararlılığını yükseltmek, devrimci eyleme geçmesine yardım etmek ve bu amaçla devrimci durumun gereklerine uygun örgütler kurmak tüm sosyalistlerin tartışılmaz ödevidir." (21, 216-17) (abç.)

Bugün, devrimci durumu geliştirmek için, ülke çapında krize yükseltebilmek için, ve bu süreçte de devrimci güçleri avantajlı bir konuma getirebilmek için neler yapılabilir bunu düşünmek gerekir. "Daha çok savaşçı, daha çok yığın", bu çok doğru.

Devrimci durumda can alıcı görev, yığın çıkışlarını beklemek değil, hoşnutsuzluğun en ufak belirtisine bile içten destek vererek yığın çıkışlarını geliştirmektir.

Devrimci durum, kendiliğinden yığın hareketliliği çok yüksek olmasa bile, devrimci propaganda-ajitasyon ve eylem yaparak, yığınları devrimci mücadele içinde eğitmeye elverişli bir ortamdır.

Devrimci Durum ve TKP

1. Devrimin propagandası.

Türkiye'de devrimci durum varsa, bir çağrı yapmamız gerekiyor, devrim çağrısı. Bir süredir yazdıklarımız, yapmaya çalıştıklarımız devrimci durumun istediği propaganda doğrultusundadır. Örneğin 'işçiler silahlanın devrime hazırlanın' diyoruz. Şimdi daha da vurgulayacağız. Silahlı halk ayaklanmasının propagandasını yapacağız. Ama bu henüz eylem anlamında değil, propaganda anlamındadır. Eylem anlamına geçmesi, nesnel koşullarla öznel öğenin birleştiği durumda, ülke çapında kriz aşamasında söz konusu olacaktır.

2. Fiziksel gücü oluşturma.

Devrimci durum devrimin propagandası aşamasıdır, devrimin pratik aşaması değildir ama fiziksel gücü oluşturma aşamasıdır. Çünkü egemen sınıf ne denli derin yönetim krizi içinde olursa olsun, emekçi halk örgütlenip vurmazsa yıkılmaz. Geçmiş onyıllardaki krizlerini aştığı gibi bu krizini de aşar. Bu nedenle, bugün, vurup devirecek gücü yaratma günüdür.

Aşıp aşamaması yığınların mücadelesine bakar.

Bugünden silahlı güç hazırlanmazsa, yarın hiçbir şey yapılamaz. Vurup devirecek güç devrimci durum içinde hazırlanmazsa, burjuvazi yerinden kalkmaz. Silahlı güç de, kapı arkasında, kenarda köşede hazırlanmaz, eylemin içinde, sokakta hazırlanır. Bu alanda hazırlığı bizden çok ileride olan örgütler var. Onlardan da öğreniyoruz, öğreneceğiz. Amerika'yı yeniden keşfe gerek yok.

Partinin gelişmesi de bu süreç içinde olacaktır.

Devrimci durumun istediği yeni tutumlar bizim son 1,5 yıldır geliştirmeye çalıştığımız tutumlardan farklı değildir. Yalnız, bunların altının daha fazla çizilmesini ister, bu tutumların örgütümüzü belirlemesini ister.

3. Ortama uygun eylem:

Buna yığınsallaşmanın birinci büyük anahtarı olarak yaklaşmalıyız. Semtlerde bu tür eylemleri arttırmalıyız. Partinin adı öne çıksın diye değil, kadro eylemde yetişeceği için. Adımız duyulsun diye değil, görevlerin üstesinden gelebilecek bir kadro yaratmak için. İki kişi de iyi düşünerek çok güçlü bir örgüt imajı yaratabilir. Bu blöftür. Bize blöf gerekli değil. Bize bugün görevleri üstlenebilecek örgüt gerekli.

4. Fabrikalarda örgütlenme

Fabrikalardaki işçi direnişi öyle gözüküyor ki, en illegal çalışma alanlarından biri olacak. İşçi sınıfımız tecrübeli, çok yenilgi gördü, tam hazır olmadan üretim durmayacak.

Yapmamız gereken, bu nesnel durumun, devrimci durumun adını koyduktan sonra, öznel etmenin rolünün arttığının altını çizmek ve ona uygun davranmaktır. Bu dönemde öznel etmenin rolü artıyor. Fabrikalarda örgütlenme yoğunlaştırılırsa oralarda da devrimci durumun yansımalarını bulacağız. Fabrikalar devrimci durumu yaşamıyor mu, o da Türkiye'nin içinde, o da devrimci durumun içinde. Ama sendikaya güvenmiyor, fabrikada doğru dürüst çalışma yapan örgüt yok. Mahallelerde örgütler var, hadi dendiğinde millet çıkıyor. Ama fabrikalarda işçinin güvenebileceği bir örgütlenme yok. Fabrikalarda örgütlenme çalışmamızı yoğunlaştırmamız son derece önem kazanıyor.

5. Yığın örgütlerinde partili çalışma:

Bu örgütlere yığınsallaşmanın ikinci büyük anahtarı olarak yaklaşmalıyız. Partili kazanma / parti örgütü kurma. Dernekleri *meşru* (legal demiyorum) hedefler çevresinde sokağa çıkarma. Daha kızıl içerik ama yığın çizgisi içinde. Ve hiçbir eylemi küçümsemeden.

6. Parti içinde yeni tutum.

Sevindirici bir durum var, üye sayımız artıyor. Yeni partililere hiç korkmadan yetki ve sorumluluk vereceğiz.

Tüm, ama tüm yönetim kadrolarını gençleştireceğiz. Yarın göğüs göğüse çarpışacak ve partiyi devralacak olan onlardır.

Önemle vurgulayarak söylüyorum, her düzeyde karar korkaklığına son vereceğiz. Bugünün dünden farkı duraganlığa, Oblomofçuluğa, bürokratlığa düşman olmasıdır. Her görüşme, her toplantı yeni bir karar, yeni bir adım getirmelidir. Karar almaktan ve uygulamaktan korkmayacağız. Yanlış çıkarsa değiştiririz.

7. Devrimci harekette irade birliği için çalışmak.

Ortam kızışıyor, devrimci durum derinleşiyor. Gericiliğin örgütlü güçleri, kadrolaşması, finansmanı bizden çok ileride, bizim de her alanda potansiyelimiz çok büyük. Ama devrimci hareket çok dağınık. Birlikte davranamıyor, birlikte vuramıyor. Önümüzdeki dönemde çok yoğunlaşacak olan saldırıyı geriye sürebilmek için, tehditleri ve tehlikeleri zaferlere dönüştürebilmek için, devrimin başarısı için Türkiye devrimci hareketinde bir merkezi irade yaratma zorunluluğu vardır.

Oysa, devrimci harekette geniş bir çevre böyle bir güç ve eylem birliğine, cepheleşmeye yanaşmıyor. Bunların bir bölümü, asıl olarak "erime korkusu" ile, sözde kabul eder gözüküyor ama çeşitli bahanelerle yan çiziyor. Bir bölümü de, Marksizmi yeterince içermemenin getirdiği derin bir dogmatiklik içinde, cepheleşme, güçbirliği yapma fikrini reddediyor. Gerekçeler muhtelif! Kimisi proletarya hegemonyası olmadan cephe olmaz diyor, kimisi cepheler kurtarılmış topraklarda kurulur diyor, kimisi devrim anında kurulmalı diyor, kimisi tabanda değil tepede kurulmalı diyor. Kimisi de, hepten "cephe fikri Marksizm-Leninizme ters bir oportünizmdir" diyor.

Oysa bilinmelidir ki, her başarılı devrim, emekçi sınıf ve katmanlar arasında başarılı ittifaklar üzerine kurulmuştur. Her başarılı devrim, başarılı bir cepheleşmedir. Bunlar bazan tek bir partinin çekip götürmesiyle olmuş, bazan toplumsal güçlerin siyasal temsilcileri arasındaki birliklerle olmuştur. Ama tarihte her bir başarılı devrimin karşısında 20 tane de başarısız devrim denemesi sayılabilir. Başarısızlığın temel nedeni de ittifaklardaki, cepheleşmedeki başarısızlıktır.

Türkiye bir yol ağzındadır. Günün en devrimci bir görevi, devrimci hareketin irade ve eylem birliğini sağlamaktır. Geçersiz gerekçelerle buna karşı çıkanları ya da yeni başlamakta olan birlikleri bozanları tarih affetmeyecektir.

Türkiye devrimci ve halk hareketinde irade merkezileşmesini yaratmada izlenmesi gereken yol, **Demokratik Muhalefet Meclisleri** ve **Halk Meclisleri**'ni yaşama geçirmektir. Bunun için de, semtlerde ve bölgelerde halkı bunaltan sorunları yakalayarak, ülke düzeyinde de yakıcı tekil sorunlar çevresinde Meclisler'in bir an önce kurulabilmesi için ter akıtmalıyız ●

Yeni Yüzyıl Yeni Sosyalist Bir Dalga Getirecek

Rusya Komünistler Partisi'nden Türkiye Komünist Partisi'ne

Değerli Yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi'nin şanlı yıldönümünde dostça kutlamalarımızı sunarız. Partinizin tarihi işçi sınıfının çıkarına sadakat ve adanmışlık örneğidir. Legal ve illegal kavga koşullarında, zaferler ve yenilgilerden geçerken Marksizm ve Leninizm'n ilkelerine, komünistlerin uluslararası dayanışmalarına bağlı kaldınız. Bunun kadar önemli bir nokta, sürekli gelişen devrimci Marksizme, Türkiye Komünist Partisi'nin teorik katkılarıdır. Yürükoğlu'nun birçok yazıları Rusya'da bilinmektedir ve *Sosyalizmin Çözülüşü Üzerine Üç Makale* partimiz tarafından Rusça yayınlanmıştır.

Partiniz bu yüzyılın en önemli sınavlarından birini başarıyla geçti - SSCB'de ve Doğu Avrupa'daki gerici darbe. Partiniz, Ağustos 1991'deki dönüm noktasından sonra, temsilcilerinizi Moskova'ya göndererek, Rusya Komünistler Partisi'yle ilk ilişki kuran ve makalelerimize yayınlarında ilk yerverenler arasındaydı. O zamandan beri sizin partinizden birçok makale de bizim yayın organımız *Düşünce*'de yeraldı.

Ortak çalışmalarımızı geliştirmek ve gelecekte yeni bir düzeye getirmek isteriz. En önemlisi, ulusal düzeyde devrimci komünistler büyüyen reformizmin ve ulusal yalıtılmışlığın basıncı altındadır. Bu nedenle gerçek uluslararası birlik olmadan oportünistleri yenmek ve yeni bir devrimci komünist hareket yaratmak çok zordur.

Bu devrimci birlik dünyanın yeni bir devrimci duruma doğru ilerlediği bugün özellikle ivedidir. 70'lerin ortaları kapitalizmin yeni bir boyutta krizini sergiledi. Diğerlerinin yanısıra, krizlerin oluşmasını telafi etmek için hazırlanan burjuva-bürokratik gerici darbeleri bile emperyalizmi, azalan kar hadlerinden, geleneksel sosyalist-demokratik reformist partilerin krizinden ve geleneksel liberal değerlerin erozyonundan kurtaramayacaktır. Yeni yüzyıl yeni bir sosyalist dalgaya yol açacaktır ve bu devrimlerin başarılı olması ya da yeni bir çürüme ve sömürü, yeni bir faşizm ve ulusalcılık akımının ortaya çıkması komünist liderliğe bağlıdır.

Başkanlık seçimlerinden sonra Rusya'da da Komünist Hareket yeni bir döneme girmiştir. Bu seçimler de Duma seçimleri gibi komünistlere halkın artan desteğini göstermiştir. Yeltsin başkanlık koltuğunu tek muhalif aday olan Zyuganov'un başını çektiği CP RF'in reformist politikalarına borçludur. Bu seçimler politik güçlerin yeni bir dağılımına yol açtı. Bir tarafta Zyuganov sözümona Vatansever Halk bloğuna temellendirilmiş bir siyasal harekete önderliğiyle, kendisinin solundaki herkesi ihraç etti ve şimdi partinin adındaki komünist kelimesini kaldırıyor, partinin programını değiştiriyor.

Diğer yanda Rusya Komünistleri Partisi, Rusya Komünist İşçi Partisi ve diğer işçi ve komünist örgütleri ile beraber bunlardan ayrıyız ve gerçek radikal tüm sol muhalefeti birleştirecek Roscomsoyuz'un ikinci kongresine hazırlıyoruz. Bu arada Zyuganov, yerel seçimlerde, yeni Chernomyrdin hükümetine Oman Tuleev'in katılması örneğinde olduğu gibi parlamento pazarlıklarına ve burjuva devletle bütünleşmeye hazırlanacak.

Roscomsoyuz komünist partisi ve yeni geniş politik hareket işçilerin hareketini koordone edecek ve burjuva düzenine son verebilecek. Bizler yeni Sovyet politik sisteminin işçi sınıfı gücüne, gerçek bir politik sınıf hareketine dönüştürmek için elimizden geleni yapacağız.

RKP'nin 5. yıldönümünü kutlamaya hazırlandığı durum bu. Partimiz 14-15 Aralık'ta kuruldu. Gelecek Aralık'ta parti programının değiştirileceği, seçimlerden sonraki durumun görüşüleceği, Rusya ve dünya düzeyinde komünist hareketin durumunun tartışılacağı, partimizin üçüncü kongresini toplayacağız.

Sizleri de aramızda görebilmeyi arzu ederiz.

Sergei A. Novikov, Merkez Komite Üyesi

Afganistan

Afgan Halkının Kurtuluşu, İmperyalizm ve her türlü gericiliğe karşı savaştadır

Gülen Erdilek

Afganistan'da Taliban Hareketi'nin Kabil'e girerek yönetime el koyması Türkiye'de laiklik yanlılarını epey korkuttu. "Acaba, Türkiye'nin de geleceği böyle mi olacak?" endişesine kapıldılar. Pakistan temelli Taliban Hareketinin, insanları işkence ettikten sonra elektrik direğine asıp günlerce orada bekletmesini, kadınların sosyal yaşantıdan çekilmesi için getirdikleri yasakları, 'suçlu' diye nitelediklerinin etlerinin parça parça hayvanlara atılmasını Türkiye hayretle izledi.

Afganistan'da olanlar üzerine yoğunlaşmadan önce birşey daha belirtmek istiyoruz: Bugün Refah'ın ya da daha radikal şeriatçı kesimlerin (İBDA-C gibi), daha açık ortaya çıkamamalarının tek nedeni, Türkiye halkının devrimci mücadelesidir. Halkımız sokaktadır, barikat savaşlarındadır. Türkiye halkının laik geleneği kavgaya sahip çıktıkça, Türkiye'nin bir Cezayir, bir Afganistan olması hayaldir.

Monarşiye karşı isyan

Afganistan'da 23 yıldır sınır devletlerinin din maskesi altında sürdürdükleri egemenlik savaşları sonucunda Afganistan bir çok darbelere ve isyanlara sahne olmuştur. Ama sorunun özü hiç değişmemiştir.

Afganistan'da sınıf savaşımı dünya hakları açısından derslerle doludur. 1996 dünyasında bu tür olayların olmasının elbette ki bir nedeni vardır. Bugünü daha iyi anlamak ve daha iyi ders çıkarmak için Afganistan'da geçen bu 'savaşlar' dönemini iyi değerlendirmek gerekiyor.

Afganistan, çok eski, köklü tarihi olan ve feodalizmin en uzun süre direndiği ülkelerden biridir.

Afganistan feodal bir emirlik iken, 1838'de ilk kez İngilizler tarafından işgal edildi. Afgan halkı bu işgali kırdı. Ancak gerek Çarlık Rusyası, gerekse Hindistan'a karşı Afganistan, İngiliz emperyalizmi için önemli bir konumdaydı. Bu nedenle İngilizler 1878-1880 arasında ülkeyi yeniden işgal ettiler. Halk bu işgale karşı da direndi. Ne var ki, Emir Yakup Han'ın işgalcilerle imzaladığı anlaşma sonucunda ülke bir İngiliz sömürgesine dönüştü ve 40 yıl böyle kaldı.

1919'da Genç Türkler'e benzer Afgan Kardeşliği adlı örgütün önderliğinde bağımsızlık sağlandı. Başa gelen Emir Amannullah'ın tepeden, burjuva demokratik reformları feodalleri kızdırıyordu. Gericiler çok geçmedi, İngiliz emperyalizminin desteği ile 1929'da ayaklandılar, Nadir ailesinin önderliğinde yönetimi ele aldılar.

Öte yanda, yeşermeye başlayan kapitalizm, feodallerin "gönülden istememelerine rağmen" büyüyordu. Bunun yanında, öğrenci hareketlerinin yoğunlaşması, çeşitli eylemlerin artması krallığın reformlar yapmasını zorunlu kıldı.

Yığınlardaki hareketlilik 1965 yılından sonra sıçrama göstermeye başladı. Artık halk eskisi gibi yaşamak istemiyor, monarşi ise yönetmekte zorlanıyordu. 1973 yılına kadar bu kazan böyle kaynadı. Kapitalizmin önünü daha iyi açmak isteyen Kral Zahir Şah'ın kuzeni Muhammed Davut, çeşitli vaadlerle halkın hoşnutsuzluğundan yararlanıp, önderliğe soyundu. Monarşi kaldırıldı, cumhuriyete geçildi. Askeri darbe ile başa gelen Davut, halkın gönlünü kazanmak için çeşitli vaadlerde bulundu. Hatta sosyalizmi bile vaadetti!

1978 Nisan devrimi-1979 darbesi

Zaman geçtikçe, halk Davut'un vaadlerinin sözden öte olmadığını görmeye başladı. Toplumda huzursuzluk, yığın eylemleri artarak 1978'e gelindi. Nisan 1978'de Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin altı yöneticisi tutuklandı. Bu tutuklananlardan Amin'in direktifiyle 27 Nisan'da halk ayaklanması başladı. Ordu zaten parçalanmış, çoğunluğu ülkenin geleceğinden yana tavır koymuştu. Devrimci Konsey Başkanlığı kuruldu. ADHP'nin başkanı Terraki cumhurbaşkanı oldu. Halkın asıl önderi olan, devrimin gerçekleştirilmesini sağlayan Amin'e devlet bakanı ve dışişleri bakanı görevi verildi. Babrak Karmal ise devlet bakanı ve cumhurbaşkanı yardımcısı oldu.

Partinin birliği yaftası altında Terraki, oportünistliği uzun süredir belgelenmiş olan Babrak Karmal ile partinin devrimci kanadını temsil eden Amin arasında tam bir uzlaşıcı olarak davranarak, oportünist kanadın gelişmesine yardım etti.

1978 Nisan devriminin gerçek lideri Amin, Terraki'nin 1979'da ölümünden sonra yönetime geldi. Amin'in de bir çok hataları, hatta oportünist kanatla kavgayı koparmadığı noktalar vardı ama durduğu genel hat devrimci idi. Bunu bilen Babrak Karmal, daha üzerinden yıl geçmeden, Aralık 1979'da Kızıl Ordu'nun da desteğiyle darbe yaparak iktidarı aldı. Amin ve 97 yoldaşı öldürülerek dünya komünist hareketine kara bir leke eklendi.

Bu gelişmeleri *İşçinin Sesi Yayınları*'ndan çıkan *Afganistan Devrimi* kitabımızda detaylıca incelemiştik. Ve o yıllarda Afganistan'daki devrimci gelişmeyi bizden başka kimse savunmamıştı. Ondan sonra gelişen 1979 darbesi üzerinde konu yoğunlaşmış, oportünist kanat 'devrim' diye çığlıklarını yükseltirken, öteki taraftan 'darbe' sesleri yükselmişti. Ama bu gelişmenin altında yatan Amin ve yoldaşları kimsenin dikkatini çekmemişti!

Bu arada bir parantez açalım. Sovyetler Birliği'nin başını çektiği sağa kaymış dünya komünist hareketi genel olarak, devrimci bir çıkış gördüğü zaman, daha dallanıp, çiçek açmadan onu katletmekle sorunların çözümleneceğini sanmıştır. Bu oportünist zihniyet, Sovyetlerde devrimci dönüşümler yapmaya hazırlanan Andropov yoldaşı da ölüme yollamıştır.

Afganistan'a geri dönersek, 1979 Karmal'ın Kızıl Ordu desteğinde başa gelişi dünya komünist hareketinin oportünist yönetimleri tarafından "devrim'in zaferi' olarak değerlendirildi. Böylece gerçek devrime bir kalın çizgi çizilmiş oldu. İlerletilmesi gereken devrimci dönüşümler, oportünist "dönüşümlerle" çiğnendi.

1988 Kızıl Ordu'nun çıkışı: Emperyalizme ve gericilere teslimiyet

Proletarya enternasyonalizminin başaşağı uygulanmasından sonra başlayan süreçte, ülke içinde islami gurupların yönetimle olan mücadeleleri artmaya başladı. Bu beraberinde Babrak Karmal'ın temsil ettiği oportünist yöneticilerin, islami çevrelerle uzlaşma, onlarla ortak iş yapma yollarını aramasını getirdi. Onlara sus payı vermeye başladıkça, devlette dinin rolü artıyor, yöneticilerin her yaptıkları dinsel törenler eşliğinde, konuşmaları "besmele" ile başlıyordu. Tabii bu dönemde, Sovyetler Birliği'nin gericilerle yapılan ortak çalışmaya uygun olarak 'taktik ve askersel' yardımlarının(!) dışında, ABD, Pakistan, Suudi, İran ve Mısır gibi ülkelerin koyu islami güçlere ekonomik ve askeri yardımları söz konusu oldu.

Ülkede yürüyen savaşın emperyalizmin işine yaradığı, 1988'de Kızıl Ordu'nun Afganistan'dan çıkmasıyla daha iyi anlaşıldı. 14 Nisan'da Cenevre'de yapılan anlaşma, hem anlaşmada yer alan taraflar nedeniyle, hem de içeriği bakımından Afganistan'ın emperyalizme teslim edilişinin örtüsü oldu. Sözde, anlaşma sonucunda savaş durdurulacak, kimse kimsenin iç işlerine karışmayacak, BM de bölgede bulunarak buna bekçilik edecekti! *İşçinin Sesi*'nin Nisan 1988 tarihli sayısında konuyu şöyle değerlendirmiştik:

> "Bu anlaşmanın kendi mantığı içinde bile çelişkileri, pratikte uygulanmayacak, geçerliliği olmayan maddeleri vardır.
>
> "Birincisi, mülteciler ve karşı devrimciler Pakistan'da üstlendikleri sürece, Afganistan ve Pakistan'ın birbirlerinin içişlerine

karışmamaları mümkün değildir.

"İkincisi, bu anlaşma taraflar arasında ateşkes çağrısı yapmamaktadır. Hatta, anlaşmanın garantörleri olan Sovyetler Birliği ve Amerika 'pozitif simetri' adı altında silah yardımlarını sürdüreceklerdir. Bu, savaşın devamının garantörlüğüdür.

"Üçüncüsü, Cenevre'de yürütülen görüşmelere, kendilerini ilgilendirdiği halde karşı-devrimciler çağrılmadı. Onlar çağrılsalardı da zaten gitmeyeceklerini açıklamışlardır. Ama bu ne biçim anlaşma ki, taraflardan birisi çağrılmadı. Karşı-devrimcilere bu anlaşmayı geçersiz saymaları için zemin hazırlandı.

"Dördüncüsü, Afganistan'daki içsavaşa Sovyetler, Pakistan ve Amerika'nın dışında karışan bazı ülkeler, anlaşmaya katılmamışlardır. Bunlardan, İran'da iki milyona yakın mülteci var. İran, İslam cumhuriyetini savunan karşı-devrim cephesini desteklemektedir.

"Daha da sayılabilir. Bütün bunlarla bağlı olarak, ortaya şu çıkıyor: Kızıl Ordu'nun Afganistan'dan çekilmesi için Sovyetler Birliği ile Amerika önceden bir işleyiş ve tarih üzerinde anlaştılar. Dolayısıyla anlaşma da göstermelik oldu. Afganistan'ın emperyalizme teslim edilişine örtü oluşturdu....

"Bugün merkezi hükümet askeri olarak üstün olabilir ama karşı-devrimciler de 1979'a kıyasla askeri olarak ilerdedir ve Kızıl Ordu'nun çekilmesiyle her türlü üstünlük onlara geçecektir. " (*İşçinin Sesi*. sayı.352)

1988'de iyiçe özgürlüğüne(!) kavuşan, uzlaşmacı siyaset izleyen iktidardaki Afganistan Demokratik Halk Partisi (ADHP), eski gerici Afgan kralı Zakir Şah'a

Şimdi islamcılar arasında ben daha iyiyim, sen daha iyisin kavgası iktidar düzeyinde devam etmektedir. Emperyalizm ise, Afganistan emperyalist halkada kaldığı sürece kim ne yaparsa yapsın umursamayacağından, kendi yerinin garantisinden memnun gelişmeleri izlemektedir.

geçici hükümet kurması için çağrı bile yaptı. Aynı yıl yapılan seçimlerde, "ulusal uzlaşma" adına adaylıkların %25'i karşı-devrimci İslamcı güçlere ayrıldı. Ve tam da söylediğimiz gelişme oldu. Emperyalizmin desteği ile islami güçlerin kavgası hızlandı.

Yeni duruma uygun olarak Afganistan'da oportünistliği ile ün salmış, halkın zerrece sevmediği Necibullah, Pakistan'da Ziya, emperyalizmin isteği doğrultusunda "hizaya girdiler." 1989 yılında çeşitli islami guruplardan oluşturulan Danışma Konseyi'nin başkanlığına, "ılımlı" olarak bilinen Sıbgatullah Mucadidi getirilirken, geçici hükümetin başkanlığına da "sertlik" yanlısı Abdurrab Resul Sayyaf getirildi. 1992 yılında sertlik yanlısı islami guruplar ayaklanma başlattı, Kabil'i almak istedi. Uzun süre Necibullah ile yönetimi paylaşmış olan dinci lider Burhaneddin Rabbani başbakan oldu. Yönetim tamamen dincilerin eline geçince Necibullah ülkeyi terketmek istedi, başaramayınca BM'e sığındı.

1994 yılında, Pakistan'daki öğrenci hareketi olan Taliban hareketinin temsilcisi Muhammet Ömer Akhund adındaki bir molla Afganistan'da bu örgütü kurdu. Radikal dinciliği, şeriatı uygulamayı savunan bu hareket, güçlenene kadar asıl amaçlarını halktan sürekli sakladı, takiyye yaptı. Halkın sıkıntı duyduğu açlığı, yoksulluğu yoketmeyi vaadlerinde bulundu.

Bu yöntemi ile Taliban Hareketi militan sayısını artırdı, ama artırdıkça gerçek yüzleri de görülmeye başladı. 1995 yılında saldırılarını Kabil sınırına kadar genişlettiler ve 27 Eylül 1996'da Kabil'i ele geçirdiler, şeriat sisteminin sürdüğü islam devletini ilan ettiklerini açıkladılar.

Kim daha iyi islamcı?

Geri çekilen hükümet güçleri ile Taliban arasında çatışmalar hala sürmektedir. Rusya'nın bile söz geçiremediği(!) General Dostum, Taliban Hareketinden Kabil'in geri alınması için yardımda bulunacağını açıkladı. Rabbani güçleri başkente yaklaşmaktadır. Şimdi islamcılar arasında ben daha iyiyim, sen daha iyisin kavgası iktidar düzeyinde devam etmektedir. Emperyalizm ise, Afganistan emperyalist halkada kaldığı sürece kim ne yaparsa yapsın umursamayacağından, kendi yerinin garantisinden memnun gelişmeleri izlemektedir.

Burada üzerinde durulması gereken konu, Taliban Hareketinin takiyye yöntemini çok kullanması ama iktidarı aldığını düşündüğü noktada hemen gerçek yüzünü göstermesidir. Aslında Afganistan gerçeğinde bütün dinci gurupların takiyyeye sarılmaları çok açık görülmektedir. Çünkü yıllardır savaşlardan bıkmış olan halkın tek özlemi, haksız savaşların durması, barışın gelmesi ve sömürünün kalkmasıdır. Açıktır ki, bu duygulara hitap etmeyen hiçbir dinsel kurum, ne olursa olsun güçlenmenin yolunu bulamaz.

İnsan kanı ile sineğin kanını eşit gören Taliban Hareketi hemen yasaklarına başladı. Kurallarına göre ayıp olan seçim bir kalemde kaldırıldı, kadınlar sosyal yaşantıdan uzaklaştırıldı, eve, çarşafların altına 'kapatıldı', bu kurallara uymayanlar ise linç edilmeye başlandı. Ağzı içki kokanlar, zina ve hırsızlık suçlarına katıldıkları düşünülenler, mahkeme bile kurulmasına ihtiyaç görülmeden parça parça edilip, hayvanlara yem olarak atılmaya başlandı.

Bugün Taliban Hareketi ülkenin geneline henüz hakim değil. Göreceli bir 'ılımlı' islamiyeti savunan Rabbani güçlerinin ülkenin birçok yerinde hakimiyetleri sürüyor. Dolayısıyla islamcıların kavgaları henüz bitmedi. Üstüne üstlük Mısır, İran gibi ülkelerin İslami güçleri de bu kargaşa içinde eylemlerini arttırdılar. "Kuzey ve güney Afganistan istemiyoruz" diyen General Dostum'un faaliyetlerini de unutmamak gerekir.

Afgan halkı savaşını yükseltecektir

Monarşinin yıkılmasından sonra emperyalizm tarafından desteklenen islamcı güçlerin Afganistan'daki kavgası, yukarı da da belirttiğimiz gibi, her zaman takiyye üzerine oturmuştur. Ülke halkında sosyalizme olan geniş sempati, açlığa, sefalete karşı olan hınç, ve yıllardır süren guruplar arası çatışmalara, savaşlara karşı tepki hep islamcı güçler tarafından sömürülmüştür.

Afganistan'ın bugüne kadarki acı tarihinden, tüm dünya halklarının yararlanması gereken büyük dersler çıkmaktadır.

Gericilerle artarak yapılan işbirlikleri, onlara verilen ödünler, ülkede onların "at oynatmasını getirmiştir". Bugün cereyan eden olayların sorumlusu, eski adlarını bile taşımayacak kadar kapitalist safa geçen, dünya komünist hareketinin başına çöreklenmiş olan sosyal demokrat ve emperyalizme teslimiyetçi çizgidir.

Afganistan'da devrimci güçlerin kendi ayakları üzerinde durarak, kendi ülke somutlarının gerçeğine uygun olarak getirdikleri önerileri ile birlikte Nisan 1978'de ülkeye hakim olmaları ile başlayan devrimci süreç, o zamanki Sovyetler Birliği'nin oportünist çizgisi sonucu tersine döndürülmüştür. Kızıl Ordu'nun tepetaklak duran enternasyonalist anlayışı sonucu gerçekleşen 1979 darbesi ile ülkenin devrimci lideri Amin ve 97 yoldaşı öldürülerek, devrimci anlayışın kökü kazınmak istenmiş ve Afganistan, emperyalizme teslimiyet çizgisinde yönetilmeye başlanmıştır. O günden sonra gericilerle artarak yapılan işbirlikleri, onlara verilen ödünler, ülkede onların "at oynatmasını getirmiştir". Kısacası, bugün cereyan eden olayların sorumlusu, eski adlarını bile taşımayacak kadar kapitalist safa geçen, dünya komünist hareketinin başına çöreklenmiş oportünist, sosyal demokrat ve emperyalizme teslimiyetçi çizgidir. Afganistan derslerini şöyle özetleyebiliriz:

1. Genelinde tüm sömürücü güçlerin, ve de özellikle islamcı güçlerin, halka ulaşabilmek için ana yöntemleri takiyye yapmaktır. Halkın genel ihtiyaçlarını kullanarak, hatta sosyalizm vaadlerinde bile bulunarak, egemenliklerini kurmaya çalışırlar.

2. Din ve aşiret temelli yönetim halklara karşı sömürü ve zulümün kurumlaştırılmasından, emperyalizme teslimiyetten başka birşey getirmez.

3. İslamcı güçlerle (hangi kanadı olursa olsun) yapılan herhangi bir ortak çalışma, sömürü düzenine ve onların güçlenmesine yardım etmek demektir.

4. Enternasyonalist görev, ülkelerin devrimci hareketlerine köstek olmak değil, destek olmaktır. Oralardaki devrimci gelişmeleri desteklemektir.

5. Afgan halkının kurtuluşu, emperyalizme ve yerli, bölgesel işbirlikçilerine, gericiliğe karşı savaştadır. Haksız savaşlara son vermenin tek yolu, sömürücülere karşı halkın haklı savaşının yükseltilmesi, bozguncülara karşı savaş bayrağının dalgalandırılmasındadır ●

Afganistan

Ocak 1982 yılında İşçinin Sesi*'nin 26. Kitabı olarak yayınlanan Afganistan Devrimi'nde Emine Engin yoldaş, Afganistan'da devrimin Nisan 1978'de gerçekleştiği, ancak oportünizmin bu gelişmeye tahammül edemeyerek Aralık 1979'da Karmal eliyle darbe yaptığı üzerinde durmuştu. Bu darbe dünya çapında ve henüz TKP adını bırakmamış olan oportünist kanatta, 'devrimin yeni aşaması' diye çığlıklarla anılmasına rağmen, asıl olarak oportünizmin dincilerle birleşerek yerini sağlamlaştırmasından başka birşey olmadığı belirtilmişti. O zamanlar her ağzını açtığında "besmele" ile konuşmaya başlayan oportünist yönetim, bugünlere gelinmesinin sorumlusudur. R.Yürükoğlu yoldaşın 1981 yılında yayınlanan Sosyalizm Üstün Gelecektir'de söylediklerinin doğruluğu bugün çok daha iyi kanıtlandı: Sovyetler Birliği'nin çözülüşünden önce, tahlil ettiğimiz gibi, dünya komünist hareketinin sağa kaymışlığı, ideolojik birliğinin parçalanmışlığı, içi boş örgütsel birlik ve bu yaklaşımla iç işlerine karışmama anlayışının gerçekte karışmanın da kötüsüne yol açtığı... Afgan sınıf savaşımın gerçeklerine ışık tuttuğu ve bugünün sorunlarının kaynak noktalarını anlamamızda yardımcı olduğu için, o zamanın tartışmalarını inceleyen ve belgeleyen kitaptan, son bölümü yayınlıyoruz.*

VI. Proleter enternasyonalizmi ve Afganistan'dan çıkan dersler

Afganistan devrimi zengin derslerle dolu, acı yönleri olan bir deneydir. Bu dersler öyledir ki, "Nisan devriminden çıkan dersler" diye, dünya komünist hareketinin doğrudan ilgilendirmeyen maddeler sıralamak olanaksızdır.

Şimdi bunun çeşitli yönlerine bakalım.

1. Dünya komünist hareketi ders almalıdır

Afgan devriminden çıkarılacak bütün dersler gelip dünya komünist hareketinin bugünkü konumuna düğümleniyor. Bu, Yürükoğlu yoldaşımızın Sosyalizm Üstün Gelecektir'de söylediklerinin ne denli doğru olduğunu somutta gösteriyor. Dünya komünist hareketinin sağa kaymışlığı, ideolojik birliğinin parçalanmışlığı, içi boş bir örgütsel birlik ve bu yaklaşımla iç işlerine karışmama anlayışının nasıl gerçekte karışmanın da kötüsüne yol açtığı ...Bunlar hep Afganistan'ın dersleriyle doğrulanıyor.

Dünya komünist hareketi, devrimci olmayan çizgiye destek verdi. Bunun karşı-devrime sağladığı avantaja karşılık, devrimci yönetimin Sovyetler'den 14 kez acil asker yardım isteği reddedildi. Askersel yardım için Karmal tipi bir yönetim koşul olarak arandı. Askersel yardım verirken, Kızıl Ordu Afganistan'a yardım ederken, bu kez de oportünist, reformcu çizgi başa getirildi. Bugün Afganistan'da devrim de, enternasyonalizm de başaşağı duruyor.

Afganistan'da Amin ve 97 yoldaşı öldürdüler. Dünyada her gün binlerce insan haksız yere öldürülüyor ama bu olay, ideolojik siyasal içeriği nedeniyle evrensel anlam taşıyan bir olaydır. Afganistan gibi bir ülkede Amin'i ve 97 yoldaşını öldürmek, belli bir çizgiyi kurutma, tüketme isteğinin hangi boyutlara vardığını gösteriyor.

Bu açıdan 1979, yalnızca Afganistan için değil, başka ülkeler için de belli bir sürecinin dönüm noktası olarak gözükmektedir. 1979'da İran Tudeh Partisinin genel sekreteri değişti. Giden kimdi, gelen kimdir tam bilmiyoruz. Ama, bugüne dek izlenen siyasetten Kianuri'nin tutarlı devrimci bir yönü görülmedi.

Aynı yıl içinde, İ. Bilen önemli bir viraj aldı. Değiştirilmemek için hızla değişti herhalde. 3 Haziran tarihli politbüro toplantısında İ. Bilen'in doğrudan insiyatifiyle, TKP içinde Leninciler karşı açık saldırı başlatıldı. Veli Dursun yoldaşımız tüzüğe, deftere, kitaba herşeye ters biçimde MK'dan atılmaya çalışıldı. İ. Bilen açıkca oportünistlerden yana saf tuttu.

Aynı yılın aşağı yukarı aynı aylarında Terakki Moskova'da Babrak Karmal ile görüştü ve "ikna oldu". Karmalcılar ile Terakki birlik oluşturacaklardı ki hesaplar tutmadı. Bunun üzerine bilinen olaylar gelişti ve karmal başa geçti.

Açıktır ki olaylar paralelllikler taşıyor, ama farklı ülkelerde, farklı koşullarda geçiyor ve önemli farklılıklar taşıyor. İşçi sınıfı her olaydan öğreniyor, ilerliyor.

Proletarya enternasyonalizmi yalnızca bir bayram mesajı değildir. İşçi sınıfı hareketi gerçekten enternasyonaldir. Her ülkedeki deneyim, doğrusuyla yanlışıyla enternasyonal bir kazanımdır. Bu açıdan Afganistan olayları, örneğin Türkiye'de bizim hareketimiz için çok öğretici olmuştur.

2. Kızıl Ordu'nun rolü

Tüm yukarıda söylenenlerle bağlı olarak Kızıl Ordu'nun Afganistan'daki rolü çelişkili bir görünüm taşıyor. Bir yandan devrimci merkezin nesnel olarak sağladığı bir güvencedir. Kızıl Ordu, nesnel olarak emperyalizme karşı, beklenen enternasyonalist görevini yerine getiriyor. Öte yandan, devrimci kadroların tasfiyesine ve reformcu yönetime destek verdi, kendi eliyle devrimi zayıflatıyor.

Kızıl Ordu'yu Afganistan'a göndermekle Sovyetler Birliği önemli bir sorumluluk yüklendi, özveri yaptı. Ancak uğrunda özveri yaptığı yönetim, Sovyetler'e düşen yükü daha da arttırıcı niteliktedir. Afganistan gibi bir ülkede reformcu "çözümler", uzun sürede kazanımların yitirilmesine, çözümsüzlüğe götürür. Kızıl Ordu devrimci yönetime destek vererek girmiş olsaydı, hem devrimci merkez, hem Afganistan devrimi açısından çözümleyici davranmış olacaktı. Kızıl Ordu desteğinin verildiği yanlış çizgi, kendi eliyle devrimi zayıflatıyor. Bayrak gurubu devrimin belkeğinimini kırıyor, Kızıl Ordu da sakatlanan devrime koltuk değneği işlevi görmüş oluyor. Bu Afganistan'ın en acı derslerinden biridir.

Burada iki noktayı açalım. Birincisi, Kızıl Ordu'nun hiç de kendi rızası dışında olmadan sakatlanan devrime koltuk değneği işlevi görmesidir. İkincisi ise bugün, pratiğin gösterdiği gibi, artık koltuk değneği de değil, tekerlekli sandalye işlevi görmesidir.

Birinci noktadan başlayalım. Karmal başa geçer geçmez dünya komünist basınından yükselen "devrimin yeni aşaması" uğultusuna Sovyetler Birliği de katıldı. Örneğin, *Afganistan Gerçeği* adlı bir kitap yayınladı. Üstünde "belgeler, veriler, görgü tanıklarının anlattıkları" yazıyor. Kitapta Amin'in emperyalizmin ajanı olduğuna ilişkin 14 sayfalık özel bir bölüm var ama bölümün içinde tek belge, Karmal'ın "elimizde belgeler var" sözüdür. Bu kitap en hafifinden bir ciddiyetsizlik örneğidir.

Bu kitabın 1981'de bir de ikinci baskısı çıktı. Devrimci bir devlet başkanını hiçbir kanıt göstermeden ajanlıkla suçlayan bu kitabın ikinci basımından beklenen, bu konuda kanıtları artık yayınlamasıdır. Gelgelim *Afganistan Gerçeği*'nin ikinci basımında Amin'in adı altı kez geçiyor ve üçünde ajan olduğu söyleniyor, üçünde ise yaptığı yanlışlar söz ediliyor. Açıktır ki, ajanlık suçlaması, yavaştan külleniyor. Bizce bu çifte bir ciddiyetsizlik örneğidir. Komünist bir liderin adı sorumsuzca kirletilmemelidir, kirletilmişse açıkça temizlenmelidir. Sorun hala gündemdedir ve suçlamaları el altından geri çekerek gündemden inemeyecektir.

Sonra, 26.Kongre'de Afganistan'ın ele alınışı da çirkindir. Yürükoğlu yoldaşımız bu konuya değinirken, önce alıntıyı veriyor ve ardından görüşlerini belirtiyor:

> "'Emperyalizm Afgan devrimine karşı ilan edilmemiş gerçek bir savaş açmıştır. Bu aynı zamanda *güney sınırlarımızın güvenliğine de* doğrudan bir tehdit yarattı. Bu koşullar altında dost bir ülkenin istediği askersel yardımı vermek zorundaydık.' (abç)
>
> "Görüldüğü gibi, Kızıl Ordu'nun Afganistan'a girişi için aynı ağırlıkta iki neden sayılıyor. Emperyalizmin açtığı ilan edilmemiş savaş ve Sovyet güney sınırının güvenliği. Birincisine katılırız. 'Ülkelerin iç işlerine karışmama', yaşamın kurtlar sofrasında ne denli çaresiz bir ilke. Genel olarak 'uluslararası hukuk' denilen şey, yaptırım gücü olmayan, güç dengelerine göre değişen bir takım kurallar topluluğu. Bu ilke de onlardan biridir.
>
> "Ne var ki, ikinci nedene katılmak olanaksızdır. Bu nasıl bir mantık olur? Afganistan'da devrimden önce kimler baştaydı? Öteki Sovyet sınırlarında kimler var? İsveç, Finlandiya, ABD, Japonya, Pakistan, İran, Türkiye. Bunlar Sovyet sınırlarına tehdit değil midir? Türkiye'deki faşist diktatörlük, hem de çok da can alıcı bir sınıra çok daha büyük bir tehdit değil midir? 'Sınır güvenliğine tehdit'in ölçüsü nedir? Böyle bir genellemeyle dünyanın en saldırgan ülkesi olmak da olanaklıdır.'' (R. Yürükoğlu, *Yaşayan Sosyalizm*, İşçinin Sesi Yayınları 25, s.19-20, yıl.1981)

Gerçekten de, 26.Kongre Raporu'nda, sınır güvenliği ölçütü oldukça karışıktır. Emperyalizm saldırısıysa, bu Amin döneminde de vardı ve yine Sovyet kaynaklarına göre Kızıl Ordu 14 kez çağrılmıştı. Bu dönemde, "dost ülkenin istediği askersel yardım" verilmiyor da, Karmal'ın başa geçmesiyle bağlı olarak veriliyor. Sonra aynı mantıkla, Türkiye'de devrimci durumu bastıran faşist diktatörlük, herhalde güney batı sınırlarının güvenliğini artırdı.

Açıktır ki sınırlarının güvenliği ölçütünde ciddi bir

bozukluk vardır. TKP Eşgüdüm Komitesi'nin ve II. Leninciler Konferansı'nın kararlarında belirtildiği gibi:

"TKP'nin Leninci kadroları Sovyetler Birliği'nin dünyanın devrimci merkezi olduğunun nesnelliğini bir an bile gözden kaçırmadan, yanlış görüşlerinin düzeltilmesi için çalışacaktır."

Bu kitapçığın bir amacı da budur ancak sağolsun pratik de aynı yönde çalışıyor. İşlerin ne yönde geliştiği, yanlışları çıplak bir biçimde açığa çıkarıyor. Burada ikinci noktaya gelelim.

Bugün Afganistan'da durum nedir?

Afganistan'da iç savaş daha hala sürüyor. Bunun baştan beri vurguladığımız gibi iki yönü vardır. Biri, çok doğal yönüdür. Iç savaş sürecektir, emperyalizm karşı devrimcilere, sosyalizm de devrimcilere destek olacaktır. Ötekisi, Afgan devriminin çelişkili yapısıyla bağlı olan yönüdür. Bir yandan oportünizm devrimin dolu dizgin ilerlemesine engel olurken, öte yandan Kızıl Ordu giderek artan ölçüde çaba harcamak zorunda kalıyor.

Oportünist basın, resmi optimizmi içinde bunu açıkça söyleyemiyor. Çünkü nedenleri doğrudan kendine dokunacaktır. Ama Kabil'de okullara saldırılar düzenleniyor yollu haberler gerçeği belli ölçüde yansıtıyor.

Örneğin *Atılım*'ın Nisan sayısında, "müslüman geçinen çeteciler"den söz ediliyor ve yenilgici bir ruhla Afgan devrimi "savunuluyor". "Topraksız, aç, yoksul köylü yığınlara toprak dağıtmak müslümanlığa aykırıdır da, okullara saldırılar düzenlemek mi müslümanlığa uygundur?" diye soruyor *Atılım*.

Bu sünepe savunularından da ortaya çıkıyor ki Afganistan'da karşı devrimci çeteler işleri azıtı-yorlar. Emperyalistler onlara yardım yaptıklarını açıkca, yüzsüzce söylüyorlar. Ve Kızıl Ordu günlük savaşın içinde yer almak durumunda kalıyor.

Bunu herkes bildiği için, 26.Kongre Raporu'nda, "güney sınırlarımızın güvenliği" gerekçesiyle savunma yapılmaya çalışılıyor. Böyle bir gerekçe öne sürülünce de, emperyalistler fırsattan yararlanıp bir adım daha atıyorlar ve Afganistan'ı hiçe sayarak, Afganistan'ı "işgal" edenlere pazarlık öneriyorlar.

3. Sonuç

Afganistan konusunda uluslararası düzeyde ve ülke içinde bir fasit daire daralıyor. Bu fasit daire ille de karşı devrimin fiziksel kazanması anlamında değildir. Sorun şimdilik, Afganistan'da Kızıl Ordu'nun desteklediği devrim mi, yoksa devrimi gırtlakyan bir yönetime destek verdiği için, tek başına Kızıl Ordu mu kazanacak çevresinde dönüyor. Tek başına Kızıl Ordu kazanırsa, bu sorunları bastıran ama çözmeyen, yeni yeni sorunlara gebe, geçici bir kazanım olacaktır.

Afganistan'da gözlenen ilginç bir olgu da, bu gerçeğin kendini dayatmasıdır. Şimdi kısaca buna bakalım.

İsveç'te yayınlanan *Roja Nu* adlı dergide, Afganistan Gençlik Örgütü temsilcisi Esat Muhsinzade ile bir röportaj yayınlandı. Röportajda, Roja Nu, Amin hakkında bir soru soruyor. Muhsinzade bunu yanıtlarken bildiğimiz 'ajanlık' (!) suçlaması yanısıra şöyle diyor:

(Amin), "Partinin en ileri hedeflerinden olan demokratik toprak reformu ve analfabetliğe karşı mücadeleleri gereksiz şeyler olarak gösterip, halkın bunların büyük önemlerini anlamasını engelledi. Köyleri bombalattı, binlerce insanı katlettirdi. Ülkemizi ileri bir sosyalist ülke ilan ederek, komünizme geçme aşamasında olduğumuzu ileri sürdü. Büyük çoğunluğu analfabet olan halkımız, böylece sosyalizmi cinayet, kırım, haydutluk olarak tanımaya ve Sovyetler Birliği'ni bütün bu kötülüklerin kaynağı olarak görmeye başladı. Bütün bunlar emperyalistlerin istemleriydi."

Birincisi, bu suçlamayı yapanlar toprak reformu uygulamalarını aylarca geciktiren ve Amin'i toprak reformunu hızlı uygulamakla suçlayanlardır. Şimdi ise Amin toprak reformu mücadelesini gereksiz göstermekle ve ülkenin komünizme geçme aşamasında olduğunu söylemekle suçlanıyor. Bunlar düpedüz yalandır ama bu yalanları söyleten bir olgu vardır.

Daraldığını söylediğimiz fasit daire, deneyimli siyasetçilere, Afganistan gibi bir ülkede toprak reformunun taşıdığı can alıcı önemini dayatmıştır. Gerçekler, toprak reformunun halkı ürkütmeye değil, devrim cephesine çekmeye yarayacağını göstermiştir. Afganistan'da bugün yaşamın dayattığı böyle bir süreç de ilerliyor. Amin'i rededenler, onun savunduğu yolda adımlar atmak zorunda kalıyorlar. Bununla bağlı olarak, Babrak Karmal'ın artık pek istenmediğine ilişkin söylentiler dolaşıyor.

İkincisi, Afganistan'da yaşamın dayattığı devrimci önlemlerin yolundan yürünmezse, olmakta ve olacak olan, tam da bu alıntıda Amin'e yüklenmeye çalışılan durumdur. Köyleri bombalamak.. Sosyalizmi cinayet, kırım gibi göstermek ve tüm bu kötülüklerin ardında Sovyetler Birliği'ni görmek... Yani Kızıl Ordu'yu dış bir işgalci durumuna sokmak. Bu, genç oportünistin bile dediği gibi, emperyalizmin istediğidir.

Devrimci merkezin ve tek ülkelerdeki devrimlerin temel ve uzun erimli çıkarları çelişmez. Afganistan deneyimi, çok karmaşık, dolambaçlı ve çelişik bir biçimde bunu bir kez daha kanıtlıyor.

Emperyalizmi yenilgiye uğratmak, Sovyetler Birliği'nin bütün sınırlarının güvenliği, Afgan Saur Devrimi'nin kazanımlarını korumak, İran devrimini doğru bir raya oturtmak, tüm devrimlerin başarısı, Türkiye'de devrimi zafere götürmek, barış, güvenlik, herşeyin anahtarı Amin'in deyimiyle, işçi sınıfının çağ açıcı ideolojisi ve onun devrimci sınıf savaşımıdır.

Yaşasın komünizm!

HİNDİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ (MARKSİST)'NİN MESAJI

Hindistan KomünistPartisi (Marksist) Merkez Komitesi adına, 76.kuruluş yıldönümünde TKP'ye en sıcak kardeşçe duygularımızı sunarım.

HKP (M), güncel politik durumda TKP'nin karşı karşıya olduğu kritik sorumlulukların farkındadır. İslami fandamentalizmin yükselmesiyle beraber, aynı zamanda bir NATO ülkesi de olan Türkiye'nin karmaşık durumunda Türkiye halkı ve komünist partisi birçok saldırı altındadır.

İnanıyoruz ki TKP, Türkiye işçi sınıfıyla olan bağlarını güçlendirecek ve bu gerici saldırılara halkların hakları ve demokratik ilerleme için karşı koyacaktır.

Bu fırsatla hayatını işçi sınıfının mücadelesine ve halklarınızın gerçek toplumsal kurtuluşuna adamış partinizin sayısız şehitlerini anıyoruz.

Yoldaşlar, en sıcak kutlamalarımızı kabul edin. Partilerimiz arasında yakın gelecekte daha da güçlü bağlar kurulacağına olan inancımızla.

Yoldaşça selamlar,

Harkishan Singh Surjeet, Genel Sekreter

***

GUADELOUPE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN MESAJI

Türkiye Komünist Partili Yoldaşlara Mesaj:

Partimizin Militanlar Meclisi ve Merkez Komitesi, 76.yıldönümü kutlamalarınız vesilesiyle sizleri kutlar ve başarı dileklerini sunar.

Partinizin varolduğu sürece haklarını savunmak için ne güçlüklerle karşı karşıya kaldığınızı biliyoruz. Ülkeniz hükümetlerinin zulmü, komünist inancınızı ve Türkiye toplumunu değiştirmek için mücadele azminizi asla etkilemedi.

Sevgili yoldaşlar, biliniz ki partimiz özgürlük, barış ve adalet için yürüttüğünüz soylu mücadelede daima sizinle birlikte olacaktır.

Yaşasın TKP'nin 76.yıldönümü!

Yaşasın halklarımızın dayanışması!

Jean-Claudet Ombion, Merkez Komitesi Sekreteri ve Uluslararası İlişkiler Sorumlusu

***

İSRAİL KOMÜNİST PARTİSİ'NİN MESAJI

Değerli Yoldaşlar,

İsrail Komünist Partisi, partinizin 76. kuruluş yıldönümü nedeniyle sizlere ve sizin aracılığınızla tüm parti üyelerine selamlarını yollar.

Türkiye Komünist Partisi'nin ülkede demokrasiyi kurmak, bağımsız ekonomik gelişme, gençliğin, kadınların, Türk hükümetinin zalimliğini göğüsleyen siyasi tutukluların hakları için sınıf savaşımını hayranlıkla izliyoruz.

Dileriz ki savaşımınız ülkedeki emekçilerin haklarını savunmak için ilerleyebilsin ve Türkiye dünya barışında ve yığınsal silahların kaldırılmasında sayılı ülkeler arasında yeralsın.

Sovyetler Birliği'nin ve Doğu Avrupa ülkelerinin çökmesine rağmen emekçi sınıfların, yoksul sınıfların, baskı altındaki azınlıkların ihtiyaçlarına sadece sosyalist tanımların cevap verdiğine inanıyoruz. Her komünist partisi, ülkelerindeki ihtiyaca göre, bu tanımların gerçekleştirilmesine doğru çalışmalıdır.

Umarız ki kutlamalarınız Türkiye'de sosyalist fikirlerin geliştirilmesine de katkıda bulunur, sizi politik ve örgütsel konularda ilerletir.

Dayanışma duygularımızla,

Merkez Komitesi

MEKSİKA DEVRİMCİ DEMOKRATİK PARTİSİ'NİN MESAJI

Değerli Dostlar,

Partinizin 76. kuruluş yıldönümü kutlamalarına davetiniz için teşekkür etmek isterim.

Eminim ki bu toplantılar diğer partilerle fikir, proje, ve amaçları paylaşma bakımından özel bir fırsatı ifade ediyorlar. Biz de partimizde yeni başkanlık ve komite seçimlerini sonuçladırmakla meşgulüz.

Diğer taraftan Meksika yüzyılın en zorlu ekonomik ve politik krizini yaşıyor. Dolayısıyla partimizin önünde önemli sorumluluklar var.

Lütfen derin dayanışma duygularımızı ve başarı dileklerimizi kabul edin.

Dr. Ricardo Pscoe Pierce, Uluslararası İlişkiler Sekreteri

Parti Yaşamı

ÖRGÜTLENMENİN ŞEMASI OLMAZ AMA ŞEMASIZ DA ÖRGÜTLENME OLMAZ

Yazımızın başlığını böyle seçişimizin ana nedeni, Merkez Organ'a iki ayrı bölgeden, iki ayrı yoldaştan gelen yazılardır. Bu yoldaşların sıkıntı ve sorunlarını, tüzüksel haklarını kullanarak Merkez Organ'a bildirmeleri örnek bir davranıştır. Tüm yoldaşlarımızdan, sempatizanlarımızdan küçük büyük demeden onlarca, yüzlerce, binlerce yazı bekliyoruz. Yoldaşlarımızın ya da sempatizanlarımızın doğru bulmadıkları, ya da doğru uygulayıp başarılı oldukları güzel gelişmeleri, bunların sonuçlarını, eylemleri, çevrenin detaylı incelenmesini içeren, günün ana görevlerine ilişkin yapılanları ve yapılması gerekenleri anlatan yazılar istiyoruz. Eksik ve yanlışlarımızdan dersler çıkararak örgüt kültürümüz geliştirilir. Gelen bilgilerden de, örgütlerimizin çalışmalarını yönlendirilme görevini Merkez Organ daha başarılı yerine getirir.

Yıldırım Girneli

Marksist bir deyiş "örgütlenmenin şeması yoktur" der. Bununla anlatılmak istenen, ülkenin içinden geçmekte olduğu, dönemin ve örgütünün o günkü ihtiyaçları dikkate alınarak sorunlara yanıt verebilecek yeni örgütlenme modeline geçilmesi gerektiğidir. Dönemlerden ve örgütlerin ihtiyaçlarından bağımsız örgütlenmeler olamaz.

Dün düne ve o günkü örgütün ihtiyacına göre doğru olan model, bugünün ihtiyaçlarına yanıt veremeyebilir. Tam da bu nedenle yönetici yoldaşların, ihtiyaca yanıt verebilecek modelleri bulup, vakit geçirmeden uygulamaya geçmeleri gerekir.

Buradan çıkartacağımız iki önemli sonuç vardır:

a. Örgütlenmenin şeması olmaz. (Ülkenin, partinin ihtiyaçlarına uygun yeni modeller bulmak ve uygulamak doğrudur.)

b. Ama şemasız da örgütlenme olmaz. Partilileri ya da sempatizan düzeyde olanları şemalara dahil etmeyen, edemeyen anlayışlar yanlış anlayışlardır. Parti üyeleri ve onların altında da yapacakları işlere, çalışma alanlarına göre dizilmiş sempatizanlar. Bu üstten alta denetimi kolaylaştırdığı gibi alttan üste doğru da yüzlerce, binlerce bilginin akışını sağlayacaktır.

Yazımızın konusunu böyle seçişimizin ana nedeni, Merkez Organ'a iki ayrı bölgeden, iki ayrı yoldaştan gelen yazılardır. Bir kez, bu yoldaşların sıkıntı ve sorunlarını, tüzüksel haklarını kullanarak Merkez Organ'a bildirmeleri örnek bir davranıştır. Tüm yoldaşlarımızdan, sempatizanlarımızdan küçük büyük demeden onlarca, yüzlerce, binlerce yazı bekliyoruz. Yoldaşlarımızın ya da sempatizanlarımızın doğru bulmadıkları, ya da doğru uygulayıp başarılı oldukları güzel gelişmeleri, bunların sonuçlarını, eylemleri, çevrenin detaylı incelenmesini içeren, günün ana görevlerine ilişkin yapılanları ve yapılması gerekenleri anlatan yazılar istiyoruz. Eksik ve yanlışlarımızdan dersler çıkararak örgüt kültürümüz geliştirilir. Gelen örneklerden genellemeler yapılır. Yanlış uygulama, kötü örnekler de eleştirilerek parti bütünü için ders çıkarılır. Gelen bilgilerden de, örgütlerimizin çalışmalarını yönlendirilme görevini Merkez Organ daha başarılı yerine getirir.

Bu yazımızda sözü edilen 2 yoldaşımızın bazı sorularını bu çerçevede ele alacağız, yanıtlayacağız. Yanıtlamaya çalıştığımız yönler, örgütümüzün genelini de ilgilendiren yönler olacaktır. Sorunların bazılarının cevabı ise, yoldaşlarımızın gönderdikleri yazıların içinde vardır. Dikkatli düşünürlerse, zaten o soruların yanıtlarını kendileri bulmuşlardır.

Yöntemimiz: Doğruya onay, yanlışa eleştiridir

Önce İ...bölgesinden gelen yazıya değinelim. Yoldaşımızın kısa bir süre önce çalıştığı organ dağıtılmış. Yoldaşlara da gerekçesi söylenmemiş. Yeni şema kurulmuş ama sözkonusu yoldaşa yeni şemada yer verilmemiş. Üstelik parti ile ilişkisi de kopmuş. Yoldaş, yönetici diye bildiği yoldaşla birkaç kez randevulaşıp konuyu konuşmak istemiş. Herşeyi konuşmuşlar da, kendi deyimiyle ile "bu tüzük dışı uygulamayı", yönetici yoldaş bir türlü konuşmak istememiş. Hep sonraya ertelemiş. Yoldaş da, a. bana yapılan tüzüğe uymuyor. b. bu haksızlıktır. c. konu yetkili organda benim de varlığımda konuşulmalıdır, diyor.

Kısaca yoldaşa yanıt vermeye çalışalım. Yazımızın başında, 'örgütlenmenin şeması olmaz ama şemasız da örgütlenme olmaz' diyerek şema dışı bırakılmanın sadece partililer açısından değil, sempatizanlar düzeyinde bile doğru olmadığını belirttik. (Çok özel durumlar dışında) Ayrıca organın dağıtılması durumunda (koşullar onu gerektiriyor olabilir) organ üyelerine söylenmesi gerekiyor. Özel nedenlerle söylenmemişse, en azından görüşmesinde bu durumun açıklanması gerekiyor. Bu bahsi geçen uygulanış biçimi yanlıştır, yoldaşımız bu konuda haklıdır. Gelen bu bilgiler ışığında örgütün yetkili organları ilgili yoldaşlara gerekli uyarıları yapmıştır.

Yoldaşımızın sorularının bir bölümü de "organları kurup, dağıtma yetkisi kimindir?" ile ilgili. Bu konu TKP tüzüğünde açıktır. Tüzüğe göre en yetkili organ kongredir, sonra konferanstır. Bundan sonra iki kongre arasında partiyi yöneten yetkili organ Merkez Komitesi'dir. Örgütleri dağıtıp, kurma yetkisi asıl MK'nındır. MK, kurar, dağıtır ve aynı zamanda MK'ya bağlı organların kurduğu, dağıttığı örgütlenmeleri onaylar veya kararlarını geri çevirir. Tüzüğümüze göre örgütlenme görevi MK'ya bağlı Örgüt Bürosu'na verilmiştir. Ö.B. kendi alanı ile ilgili her konuda yetkilidir. Periyodik aralarla toplanan MK, Ö.B.'nin çalışmalarını denetler. Doğruyu onaylar, yanlışı eleştirir. İlgili organ da eleştiri aldığı noktaları geriye gidip düzeltir. İşleyiş böyledir. Bizde şeflik yoktur, keyfilik de yoktur. Bunlar tüzüğümüzün ruhuna aykırıdır.

Bunları söyledikten sonra şunları da ekleyelim. Sözkonusu yoldaş da şunu bilmeli: Gelen bilgiler değerlendirilmiş ve ilgili alana iletilmiştir. İşleyişte hatası olan yoldaş da eleştirilmiş, ondan durumu geç de olsa gerekçeleriyle birlikte ilgili yoldaşla görüşmesi istenmiştir. Öte yandan haklı olarak işleyişle ilgili eleştiri yapan yoldaşın da bu süre içinde iş yapmadan boş durmasını da biz eleştireceğiz. Bu anlayış ikinci yazıyı gönderen yoldaşta da var. Yazı göndermeyen başka yoldaşlarda da var olabilir. Hangi nedenlerle olursa olsun ilişkisi kopan, kesilen yoldaşlar, partiye ve onun hattına bağlı iseler boş duramazlar. Boş durma hakkına sahip değildirler. Partisi onları tekrar bulana kadar, onlar bulundukları alanda birer parti üyesi olarak çalışmalı, çevresindeki onlarca, yüzlerce görevi omuzlayıp, savaşımı geliştirmelidir. Yapacak iş mi yok da boş oturacaksınız? Boş oturmak yok! Tekrar ediyoruz, *ilişki kurulana kadar bir örgüt gibi çalışacak, olduğu alanda parti yoksa var edecek, örgütünü güçlendireceksin.*

Ayrıca yazının bir bölümünde ilgili yoldaşla görüşmende önümüzdeki dönemin görevlerine ilişkin konuştuğunuzu söylüyorsun. Belli ki o yoldaş da sana yeni bir görev düşünüyor, ama tam net değil, zamana ihtiyacı var. Sen de ona zaman tanımalısın.

Yanlışa yanlışla cevap verilmez

E... bölgesinden yazan yoldaşımız da kendi bölgesinde uzun süredir sekreteriyle düzgün bir ilişkinin kurulamadığını söylüyor. Son bir yıllık sürede 3 sekreterin değiştiğini, yeni gelen sekreterin, "haklısınız, düzelteceğiz" dediğini, ama sorunların hala düzeltilmediğini, tüzük hakkını kullanarak sorunlarını bir üst örgüte gönderdikleri halde üst örgütün de durumu geçiştirdiğini yazıyor. Merkez Organ'ın son 4 sayısı eline geçmemiş. Ayrıca, yoldaşımız, Merkez Organ'a gönderdiği yazıda, bölgedeki olanaklardan, partinin hızla büyüme potansiyelinin olduğunu yazıyor. Ancak bir süredir çözülemeyen bu iletimsizliğin ciddi sorun noktasına geldiğini, çalışmaları olumsuz etkilediğini söylüyor.

Eksik özetlemiş olabiliriz ama yoldaşın yazısının en önemli fikirleri bunlardır.

Yoldaşımız son bir yılda çok fazla sekreter değişikliğinden yakınıyor. Üstelik yeni gelenler de birikmiş sorunları çözemeden başka görevlere geçirilmişler. Bir de dışarından atanan bu sekreterlerin bölge ile ilişkileri düzgün olmamış. Uzun aralıklarla

görüşmeler yapılmış, sekreterler yerlerine, sorumlu oldukları diğer alanların başlarına dönmüşler. Bu durumda zaten bölgeyi çok fazla ilerletmenin objektif ortamı ortadan kalkıyor. Bölgelere, oradaki örgütlerle birlikte gerektiği kadar zaman koymayan, örgütüyle yatıp kalkmayan sekreterlerden de çok fazla verim çıkmamış zaten. Bu geçici çözümler yararlı sonuçlar vermemiş. Asıl olarak bu süreç içinde doğal örgüt liderlerinin bu görevlerin başına geçmesine ihtiyaç vardır. Bugün bu doğal örgüt liderinin görevlere getirildiğini biliyoruz.

Bölgeye 4 ay yayının ulaştırılmaması örgütün bir zaafıdır. Ama bölge de yayın elde edebilmek için daha zorlayıcı olmalı, yayın ulaştırabilecek onlarca yeni adres/yöntem bulmalıydı. Bu büyük bir zaaftır. Bölgede yüzlerce merkez organın kopyesini çıkarıp dağıtabilecek kadar kendi iç örgütlenmelerini yapmak üzere harekete geçmeleri gerekir.

"Üst örgüt, sorunun üzerine yattı, isteklerimizi yanıtlamadı" diyor yoldaş. Öğrendiğimiz kadarıyla sorun üst örgüte iletildiğinde konu görüşülüp, kararların yanıtlarıyla birlikte size ulaştırılması gerekiyordu. Yaz dönemi içerisinde ülkenin gündemine gelen ölüm oruçlarına yoğunlaşma nedeniyle ilgili yoldaş sizinle görüşemiyor. Son gönderdiğin raporu, kısa bir görüşme yaparak göndermeni istemiş.

Ayrıca yazıda, bir yoldaşın sendikal konu ile ilgi sorunlarının uzun süre yanıtsız bırakıldığını, en sonunda da "kırmızı kitap var" denilip, onu okumasının önerildiğini söylemişsin. Olayın yoldaşın anlattığından farklı geliştiğini öğrendik. Konu iletildiği zaman bu alanın ilgilisine en az 5 kez sorun söylenmiştir. Ancak yukarıda değindiğimiz değişiklikler bu sorunun da sürüncemede kalmasını sağlamıştır. Sözü geçen 'kırmızı kitap' ise 9.Kongre kararlarıdır. Kitapta sendikal bölümde genel yanaşımımız döneme uygun anlatılır. Genel çerçeveyi dikkate alarak bölgedeki somut duruma uygun politika üretmek de o yoldaşın görevidir. Bu sadece sendikal alanda değil, tüm diğer alanlar için geçerlidir. Üst organlar, her bölgedeki somut çalışmanın genel çerçevesini çizer, somut koşullara göre içini doldurmak o bölgedeki ilgili kişinin ya da kurumun görevidir.

Bölgede yaşanan bu sorunlar ve buna benzer örnekler yoldaşı dayanılmaz bir basınç altına almış. "Düzeltin, düzeltemezseniz ben çekilip gideceğim" diyor. Bir dakika yoldaş! Nereye çekiliyorsun? Partisine, davasına bağlı bir yoldaş evine çekilmeyi düşünmemelidir. Hani senin katkının devamı? Örgüt bu tür olumsuzlukları çözmeye kararlıdır. Önümüze çıkan her türlü bozuk çalışma eleştirilecek, düzeltilecek, düzeltilmiyorsa bir daha eleştirilecek, ta ki o günün şartlarında doğruyu uygulayana kadar.

Gençlikle ilgili getirdiğin sorunda bir noktada haklısın. Geçen dönem, bu alanın sorumlusu düzgün çalışmadı. Çalışma verimsiz oldu. Ama bunun nedenini MK kararında arama. MK, gençlik çalışması bölgelerden ayrılacak, bağımsız yürüyecektir diye karar almış. Bu kararın uygulanışı bölgelerin kesimsel çıkarları yüzünden düzgün olarak uygulanamadı. Konu, öğrendiğimiz kadarıyla, MK'da uzun uzun tartışılmış, bugüne uygun model olarak ayrı örgütlenme kararı alınmıştır. Yanlış olan karar değil, kararın hakkı verilerek uygulanmayışıdır. Ayrı örgütlenme kararı hala yürürlüktedir.

Yine bölgede sendikal alanda partimizi hızla büyütecek olanaklar doğmuş. Peki yoldaşlarımız niye bu olanaklara dalıp da partiyi büyütmek için atağa geçmiyor? Bunu birisinin gelip söylemesini beklemek mi gerekir? "Çevremizde partimize alınacak onlarca insan var" diyorsun. Biz de sana şunu soracağız: Bunları partiyle kucaklaştırmak için ne bekliyorsun? Haydi hızlı davran. Partiyi döneme uygun kadrolarla büyütmek günün en önemli görevleri arasındadır.

"Ben sorunlarım olduğunu anlatıyorum. Sorunlarımı ilettiğim yoldaş, 'hallederiz, sen şimdi eylem yap (ölüm oruçları dönemi) diyor" diyorsun. Bu yoldaş tabii ki, ülkenin gündemine gereken konuda senin bölgenin de en aktif biçimde eylemliliklere girmesini isteyecek. O eylemliliklerde yer almak, zaafların bir bölümünü otomatik olarak düzeltecektir. Bu konuda enerjik davranmaman doğru olmamış.

"Sayımız az, iş yapamıyorum" diyorsun. Öte yandan, bağlı olduğun organın altında azınsanmayacak sayıda insan var. Bir de yukarıda da belirttiğimiz gibi partiye girecek onlarca insanın varlığından sözediyorsun. Sorunun cevabı açıkca görünmüyor mu?

"Önemli olan anlayış birliğine varmamızdır" diyorsun. Bizim anlayış birliğimizin çerçevesi programımız, 9.Kongre kararları ve onu izleyen MK kararlarıdır. 9.Kongre partimize yeni bir hat getirmiştir. Ülkede devrim için kavgacı, militan yeni üyeler, sempatizanlar kazanılacak döneme uygun eylemler yapılacak. Ülke ölüm oruçları ile kalkıp iniyor. Yoldaşın, sana ölüm oruçları ile ilgili eylem yapmanı, yeni üye almanı istiyor. Sen buna kızıyorsun. Uygulamadaki yenlışlara, eksikliklere yanlışla cevap verilemez, hele genel hattımızı belirleyen konularda hiç verilemez, verilmemelidir. Sen doğrusunu yapacaksın.

"İşleyişe dahil olamadık" diyorsun. Örgütlenmede bölgelerin temsilcileri üst örgütte yer alacak diye bir kural yoktur. Üst örgütte yer almamak değil, sizdeki asıl sorun kopukluk oldu. Sorununuz bunu gidermek, yazında bahsettiğin güzel olanakları, partinin nesnel gücüne çevirmektir.

***

Yoldaşlar, her iki yoldaşımızın yazılarına genel çerçeve içinde, bazı örneklerle yanıtlar vermeye çalıştık. Amacımız sorunlarımızı gizlemek, zaaflarımızı saklamak değildir. Konunun Merkez Organ'ımızda yer alması, bu olaylara verdiğimiz önemi gösteriyor. İlgili herkesin aynı hataları bir daha tekrarlamamak üzere yaşananlardan ders çıkartması gerekiyor. Haydi, elbirliği ile daha iyi, daha güzel çalışmak için ileriye atılalım •

TKP'lilerin sorumlulukları

TKP'nin tüzüğünün Amaç bölümüne baktığımızda şu açıklamayı görürüz:

> "Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmine bağlı komünistlerin gönüllü birliği, işçi sınıfının ideolojik, siyasal öncüsü olan Türkiye Komünist Partisi devrim yoluyla proletarya diktatörlüğünü kurmayı ve komünizme varmayı amaçlar."

Evet, partimiz bu amaç doğrutultusunda çalışmalarını yürüten bir partidir. Yeni dönemle beraber bu amaç için yapılması gereken görevler acillik kazanmıştır. Partimizin 9.Kongre kararları sonrası yaşamış olduğu değişim döneminin problemlerine çözüm getiriyor. Partimizin bize yüklediği görev amacımız kadar büyüktür. Bu amaca ulaşmak zorluklara katlanmayı, korkusuzca kavganın içine atılmayı, bütün olanaklarımızı bunun için kullanmayı gerektiriyor.

Kapitalizmin egemen olduğu toplumsal bir düzende tabii ki olanaklarımızın sınırlı olması, görevimizin tehlike taşımasını getiriyor. Sınırlarını zorlamayan ve yeni olanaklar yaratmayan düzene adapte olmaktan başka birşey yapamaz. Bizler, Nazım Hikmet'in şu dizelerinde belirttiği gibi komünistleriz diyorsak,

"Komünist demek
adımlarını tarihin akışına uyduran
yarını kuran kahraman demektir."

Kendimizi günün gereklerine uydurmak zorundayız. Yeni dönem yeni görevler ve sorumlulukları beraberinde getiriyor. Gelişen ve değişen koşullara uygun günün görevlerini yerine getirebilecek özellikleri kendimize kazandırmaktan başka çaremiz yok.

Bu dönemin en önemli özelliklerinden birisi, disiplini kendine rehber edinmiş kişiler olmamız gerektiğidir. Bütün başarılı çalışmalarda olduğu gibi parti çalışmasında da disiplin canalıcı önem taşıyor.

Disiplinli çalışmanın ışığında yeni kararlar alıp hayata geçirmek ise güne uyum sağlamakla üst üste düşen bir durumdur.

Hızlı değişim yaşandığı dünyamızda bırakın bir ay, bir hafta öncesi, hatta bir gün öncesi bile, güne göre eski duruma geliyor. Bu işleyen çarkın içeriside aldığımız kararlar da hızlı olmak durumundadır. Dün almış olduğumuz bir karar bugüne uymuyorsa onu değiştirmesini bilmeliyiz. Aldığımız kararlarda yanlış yapma olasılığımız yok mudur? Tabii ki vardır. Fakat hiçbir şey yapmamaktansa birşeyler yapıp onları başarıya ulaştırmaya çalışmak çok daha önem taşımaktadır.

Çalışmaların temelinde parti kadrolarını yenilemek, gençleştirmek ve partiye yeni kişiler kazandırmak yatmaktatır. Partimizin yeni kadrolarıyla yaşayacağı önemli sorunlardan birisi yoldaşlar arası ilişkilerdir. Parti komünistlerin gönüllü birliğinden oluşmuştur. Farklı kültürlerden, farklı kişilik yapısına sahip bireyler vardır. Yoldaşlar arası hoşgörü, saygı ve sevgi parti çalışmasındaki birlikteliğin ve başarının önemli öğelerinden birisidir. Yoldaşının doğrusunu örnek alan, yanlışını yapıcı bir şekilde eleştiren partililer olmak önemlidir. Evet ortak çalışılan bütün çalışmalarda olduğu gibi parti çalışmasında da yoldaşının yanlış çalışması, görevini gereğince yerine getirmemesi seni etkileyecektir. Fakat bundan dolayı biz de çalışmamızı aksatamayız. Yapacağımız şey daha düzgün çalışıp bu açığı kapatabilmek olmalıdır.

Devrimci durumun yaşandığı şu günlerde gecikmek kaybetmek demektir. Biz kazanmayı kendimize hedef aldıysak, güne uygun disiplinli çalışmayı da kendimize rehber edinerek kavganın içine atılmalıyız.

Nesrin Şahin